

ÅRSRAPPORT 2018

Bergen og Omland Friluftsråd

Bergen og Omland
Friluftsråd

Innhold

• Styrets årsmelding 20183

• Tiden moden for konsolidering6

• Ikke tid for større endringer.....8

• IUA viktig samarbeidspartner for BOF10

• Marmorguttene rydder Marmorøyene12

• Hytte for fugleinteresserte.....14

• Skageneset bedre tilrettelagt15

• Vi rydder strendene i Hordaland16

• Skoledager på sjøen – og ny arbeidsbåt.....18

• Geir Knudsen er glad han søkte jobb i BOF19

• Utførte arbeidsoppgaver 2018.....20

• Tilsynskontakter 201826

• Eiendomsoversikt og kart29

• Årsregnskap 2018 drift.....36

• Årsregnskap 2018 investering.....36

• Tabeller inntekter, kontingenter og tilskudd38

• Årsregnskap 2018 balanse.....39

• Noter til årsregnskapet 2018.....40

• Revisjonsberetning.....42

• Budsjett 2020.....44

• Ny kontingent deltakerkommunene 202044

• Vedtekter46

Redaksjon: Dag Seter og Frithjof Fosse, Bergen og Omland Friluftsråd (BOF) • Utforming: Frithjof Fosse, BOF • Foto: BOF, der ikke annet er nevnt • Forside: Tennebekktjern friluftsområde, Bergen kommune.

BOF holder til på Helleneset, nord for Bergen sentrum, i Hellebakken 45. Mer informasjon om Bergen og Omland Friluftsråd på www.bof.no.

Om Bergen og Omland Friluftsråd

Bergen og Omland Friluftsråd (BOF) tilrettelegger og drifter 239 friluftslivsområder i Bergen og omlandskommunene. Mange nye badeperler, uthavner og turområder har blitt lagt til BOFs ansvarsområde de siste årene. Friluftsrådet arbeider aktivt med å kjøpe nye arealer som blir tilrettelagt, slik at alle kan ta dem i bruk. Alle friluftslivsområdene finner du på www.bof.no.

Tillitsvalgte

- Styrets leder: Lillian Vangberg, Bergen
- Styrets nestleder: Kjersti Ellingsen, Os (region sør)
- Styremedlem: Inger Lise Skarstein, Bergen
- Styremedlem: Tom Skauge, Bergen
- Styremedlem: Jon Askeland, Radøy (region nord)
- Styremedlem: Nils Kåre Skoge, Sund (region vest)
- Styremedlem: Roger Hoel, Fusa (region øst)
- Vara: Kari Odland (Bergen)
- Vara: Ronja Breisnes (Bergen)
- Vara: Silje Guleng (region vest)
- Vara: Inga Margrethe Fagerbakke (region sør)
- Vara: Kjartan Haugsnes (Bergen)
- Vara: Arne Ramslien (region nord)
- Vara: Gunn Østvik Petersen (region øst)
- Leder valgkomité: Hallgeir Utne Hatlevik, Bergen
- Medlem valgkomité: Anne Martinsen, Fusa
- Medlem valgkomité: Wenche Strandå Storebø, Austevoll

Ansatte

- Administrativ leder (til 19.08.2018): Åge A. Landro
- Administrativ leder (fra 20.08.2018): Dag Seter
- Administrativ nestleder: John Frithjof Fosse
- Seniorrådgiver: Oddmund Dingen
- Økonomikonsulent: Mona J. Keyser
- Driftsplanlegger: Lars E. Torgilstveit
- Engasjement marint avfall: Gudrun Kristin Fatland
- Engasjement verdikartlegging (til 01.06.2018): Marianne Jetmundsen
- Engasjement verdikartlegging (fra 01.10.2018): Håkon Tufteland
- Driftsleder: Bjørn W. Nilsen
- Fagarbeider: Arvid Morvik
- Fagarbeider: Tim Igelkjøn
- Fagarbeider: Håkon Løkvik
- Fagarbeider: Torgeir M. Rishaug
- Fagarbeider: Steinar Kongshavn
- Spesialarbeider: Kim Ruben Julseth
- Fagarbeider: Linda M.D. Thunes (permisjon)
- Fagarbeider: Espen Skaar
- Fagarbeider: Geir Knudsen
- Fagarbeider: Morgan A. Sagstad (vikar)

Styrets årsmelding 2018

Folkehelseinstituttet har på oppdrag fra Hordaland fylkeskommune undersøkt helsen til hordalendingene. 70.000 er spurt om psykisk helse, nærmiljø, sosialt liv, matvaner og fysisk form. Spørsmålet er hva som skal til for at vi trives?

Tilgang til natur- og friluftsområder er det kriteriet flest oppgir.

Det er precis det samfunnsoppdraget BOF jobber med – sikring, tilrettelegging og drift av friluftsområder, – hovedsakelig i nærheten av der folk bor og, som sikrer disse verdiene i hverdagen. I alt har BOF nå 239 friluftsområder, som sikrer allmennheten tilgang til varierte friluftsområder, i 17 medlemskommuner.

Sikring

Arbeidet med sikring av nye friluftsområder har fortsatt i 2018. Flere nye områder er tilrettelagt og har fått en etablert driftsordning. Denne veksten på et viktig samfunnsområde har sin pris. Gitt samme økonomiske rammer, kan ikke denne utviklingen fortsette uten at det økonomiske grunnlaget styrkes. Alternativet er at sikringsarbeidet (kjøp eller servitutt) trappes ned for at tilrettelegging og drift av etablerte områder ikke skal forsømmes.

Det må også understrekes at mange av friluftsområdene bør utvikles med videre tilrettelegging, rett og slett modnes frem til bedre og mer funksjonell standard. Stadig tilførsel av nye området går lett på bekostning av dette.

Klima- og miljødepartementet (KLD) nedsatte i 2018 en gruppe som skulle evaluere den eksisterende statlige sikringsordningen. BOF var representert ved adm. leder. Bakgrunnen var nettopp det som er beskrevet ovenfor. Skulle staten omprioritere posten for statlig sikring og bruke penger på tilrettelegging og drift av eksisterende statlig sikrede friluftsområder?

Gruppen leverte en klar innstilling om at eksisterende sikringsordning burde fortsette. Dette ble også departementets konklusjon i en utredning like før jul. Det betyr at BOFs vedtekter, der sikring er et viktig element, kan fortsette som tidligere med hensyn til statlige midler.

Også i år har BOF lagt opp til nye sikringssøknader for 2019. For styret blir det en viktig oppgave fremover å finne balansen mellom vekst og å utvikle og ta vare på det som er sikret.

Tilrettelegging

I 2018 har BOF hatt en historisk høy satsing på tilrettelegging. En rekke etterslep er tatt igjen, og kort kan nevnes de viktigste: Oppgradering av publikumstolettene på Helleneset – Oppgradering av driftsavdelingens lokaler – Rehabilitering og oppgradering på Skageneset i Radøy kommune – Tilrettelegging på Kleiveland, Osterøy, og rehabilitering av Sandholna friluftsområde på Milde, i Bergen kommune.

Drift

Når det gjelder drift av friluftsområdene, har BOF nå en velutstyrt og dyktig driftsavdeling. En effektiv og viktig del av driften er å søke samarbeid med enkeltpersoner, lag og organisasjoner om tilrettelegging og drift av friluftsområdene. Dette gir en god samfunnseffekt, ikke bare som god tilrettelegging og drift, men også for lokalt «eierskap» og gode lokale sosiale relasjoner. Det er nok å vise til eksemplene i årsmeldingen for Kleiveland på Osterøy, Marmorøyene i Bergen og fuglekikkerhytta på Skogsøy i Øygarden.

Marin forsøpling

Når det gjelder kampen mot marin forsøpling, har BOF påtatt seg en sentral regional rolle. Samarbeidet som er etablert gjennom «Hordalandsmodellen», har vist seg å være en suksess. Ikke bare med tanke på vår prosjektleders og prosjektdeltakernes engasjement og resultater, men også med tanke på det engasjementet og de resultater som har blitt skapt i samarbeid med tusenvis av frivillige aktører, hvor 500 tonn avfall og 1000 km strandlinje har blitt ryddet de siste to-tre årene.

Samarbeidsmodellen har gitt oss stor tillit og tilgang på finansiering både i fylkeskommunen og Miljødirektoratet. BOF har koordinert den frivillige innsatsen med offentlige mottaksordninger og bidrag fra forskning og næringsliv i store deler av Hordaland. Det er en hårfin balanse å få dette til å fungere uten å belaste primæroppgavene til BOF på en negativ måte. Dette har skjedd gjennom en egen prosjektleder og integrering mot BOFs ordinære driftsoppgaver. Styret har drøftet dette løpende, og har vedtatt å fortsette ordningen også i 2019, forutsatt finansiering som i 2018.

Styret ønsker å rette en stor takk til alle parter som har bidratt i arbeidet mot marin forsøpling.

Digital satsing

Digitalisering for effektiv administrasjon og drift har stort fokus. BOFs kartbaserte, skalerbare nettside er en viktig kommunikasjonskanal mot

publikum. Denne har utgangspunkt i et forvaltningsprogram, som nå skal suppleres med oppgradering av økonomifunksjoner og digitalt driftsprogram.

BOF viser samfunnsansvar

Gjennom flere år har BOF vært en aktør som har utvist et utstrakt samfunnsansvar. Marin forsøpling har vært nevnt, et annet område er vårt engasjement i IUA (Interkommunalt Utvalg mot Akutt forurensning), hvor BOF også denne gangen har bidratt med båter og mannskap for å begrense omfanget av skadelig forurensning ved havariet til KNM «Helge Ingstad».

Økonomi og administrasjon

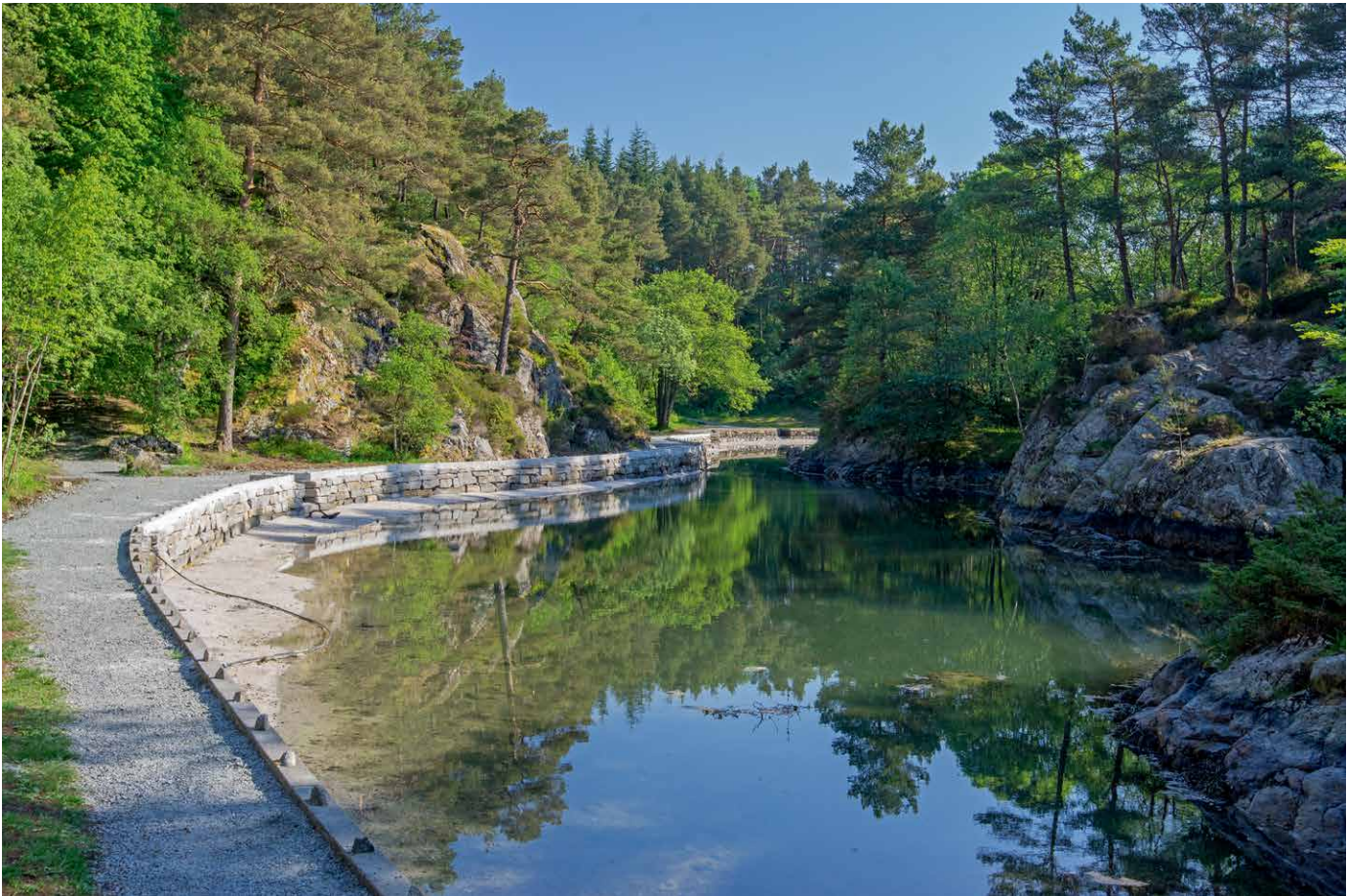
BOFs økonomiske situasjon er under god kontroll, på en måte som sikrer stabil og trygg drift. Usikkerheten i de søknadsbaserte tilskuddsordningene er likevel til bekymring fordi det kan gi uforutsette utslag fra år til år. I 2018 har en lyktes godt, men usikkerheten krever at en har en sunn fondsoppbygging som motvekt i uheldige år. I 2018 har en hatt en ekspansiv tilrettelegging. Dette har svekket fond for tilrettelegging. Ny driftsbåt har også redusert båtfondet. Driftsbufferen i disposisjonsfondet er om lag uendret.

Kaisituasjonen i Eidsvåg er usikker. Administrasjonen og styret vil i tiden fremover sammen vurdere nye havnemuligheter for våre båter.

BOF har et godt arbeidsmiljø med stabile og kyndige ansatte. I hele BOFs historie har det bare vært tre administrative ledere. I 2018 ble den fjerde i rekken tilsatt etter en grundig tilsettingsprosess. Dag Seters bakgrunn fra privat næringsliv kan gi nye impulser for konsolidering og videreutvikling.

BOF har eget verneombud og et lovpålagt HMS-opplegg. Det er ikke registrert uønskede hendelser i 2018.

Styret takker alle våre samarbeidsparterne, eierkommuner og ansatte for det gode arbeidet og de flotte resultatene som årets innsats har gitt!

STØRRE PROSJEKTER GJENNOMFØRT AV BOF I 2018: Rehabilitering av kystledhuset og nytt grindabygg i Skageneset friluftsområde i Radøy kommune (side 3). Rehabilitering av kai, kaihus og nytt toalett i Kleiveland friluftsområde i Osterøy kommune (nede til venstre), rehabilitering av turvei og badepoll i Sandholna friluftsområde i Bergen kommune (over), og rehabilitering av toalettbygg og driftsbygg i Helleneset friluftsområde i Bergen kommune (under).

Åge A. Landro (til venstre), ordfører i Fjell kommune Marianne Sandahl Bjørøy, Kenneth Bruvik NJFF–Hordaland, ordfører i Sund kommune Kari-Anne Landro og ordfører i Øygarden kommune Børge Haugetun, i Hissøyna friluftsområde i Fjell kommune, under ryddeaksjonen i Rabbarosen i Sund kommune.

Tiden moden for konsolidering

– BOF utfører et viktig samfunnsoppdrag på vegne av allmennheten. De siste 20 årene har virksomheten vokst kraftig. Jeg vært så heldig å få lede dette oppdraget disse årene.

TEKST: TOR LEIF PEDERSEN

Det er Åge A. Landro som sier dette. I august 2018 gikk han av som administrativ leder i Bergen og Omland Friluftsråd etter 20 års tjenestetid.

Når Landro nå går fra borde som skipper på BOF-skuten, overlater han roret til Dag Seter. Landro overlater BOF til sin etterfølger i betydelig utvidet og oppgradert utgave (se faktaboks).

På spørsmål om BOFs rolle, viser Landro til en folkehelseundersøkelse Hordaland fylkeskommune har gjennomført. Der kom det frem at noe av det viktigste for folkehelsen er tilgang på naturområder i hverdagen.

BOF en bauta

– Her kommer BOF inn, sier Landro. – I BOFs vedtekter står det at Friluftsrådet skal sikre, kjøpe, tilrettelegge og drifte

friluftsområder til nytte for allmennheten. Siden opprettelsen av BOF har Friluftsrådet gjennomgått en betydelig vekst. Sikring av naturområder til bruk for befolkningen er en bauta i vår historie. Hadde ikke BOF eksistert, tror jeg de fleste av de områdene i strandsonen vi har sikret, i stedet hadde blitt privatisert og bygget ut til private formål, sier han.

Skryter av de ansatte

– Jeg har vært heldig som har fått lede en dedikert forsamling av kunnskapsrike medarbeidere i administrasjonen. Det flotte med BOF er at vi også har en gjeng med solide praktikere på driftsavdelingen. Det er medarbeidere som har vært i stand til å tilrettelegge og drifte friluftsområdene på en god måte, sier Landro.

– Det har vært et lagarbeid som jeg har fått lede. Vi har utviklet et lagarbeid internt i

bedriften, men også med politiske miljøer både nasjonalt, regionalt og lokalt. BOF har påvirket politikken ved at sikring av naturområder har skjedd i samarbeid med Klima-og Miljødepartementet og Miljødirektoratet. Vi har medvirket til at det er blitt en nasjonal satsing på sikring av friluftsområder. BOF var tidlig ute og fikk midler av sentrale myndigheter til rydding av marin forsøpling, sier han.

– Friluftslivet har vært en vintersak i 20 år. Dette har vært medvirkende til at vi har fått politisk støtte til våre prosjekter, sier han. – Hva er du mest glad for at du har fått til?

Stolt av helheten

– Jeg vil ikke trekke frem en spesiell sak. Men jeg er stolt over helheten i BOFs virksomhet disse årene. BOF har løst

sitt samfunnsoppdrag og i mange tilfeller i fellesskap med ulike samarbeidspartnere.

– Er det noe du gjerne hadde sett at du hadde fått til?
– Jeg har opplevd det som en utfordring å få konsolidert den store veksten i virksomheten. Jobben som BOF-leder er enormt kompleks med et konglomerat av detaljer å holde rede på. Men det har ikke vært pusterom for å konsolidere det interne. Nå er tiden moden for det. Min etterkommer vil møte en utfordring med dette, sier han.
– Virksomheten var allerede blitt kompleks da marin forsøpling kom inn som en ny og omfattende oppgave. BOF tok raskt en ledende regional rolle, organiserte og samlet mange myndigheter og frivillige om oppryddingen av strendene. Vi har fått positiv respons på den rollen BOF påtok seg, sier Landro.

Må tenke seg om

– Fire nye kommuner ble knyttet til BOF i din funksjonstid. Er det plass til enda flere kommuner i BOF?

– Man må tenke seg grundig om før nye kommuner inviteres til å bli medlem. Hvis kommuner i utkanten av Hordaland skal bli medlemmer, bør det skje først når BOF har gjennomført en konsolidering av virksomheten. Det er grenser for hvor mye BOF kan svelge og samtidig beholde sin egenart.

– Du har hytte på Vaset i Valdres, og du har seilbåt. Har du spesielle planer for pensjonisttilværelsen?

– Nå skal jeg få mer tid til å ferdes på fjellet, langs kysten og på havet. Jeg sitrer etter å gå i gang med de mange planene jeg har for naustet, seilbåten og hytten på fjellet. Nå skal jeg prøve å leve som jeg har lært – bruke både hode og kropp ved å nyte naturens mangfold både høyt og lavt. Kanskje seiler jeg til varmere strøk. Men enn inntil videre skal jeg bruke tid på mine hobbyer og i tillegg være rådgiver og jobbe med utvalgte oppdrag for BOF, sier Åge A. Landro.

Dette har skjedd i løpet av de 20 årene Åge A. Landro har vært administrativ leder av BOF:

- Antall friluftsområder som BOF forvalter har økt fra 165 til 240.
- Nettsidene og interne datasystemer er modernisert.
- Nytt stort administrasjonsbygg med gode møtelokaler er bygget.
- Driftsavdelingens lokaler er oppgradert.
- Kystkultur-senter etablert i det nye administrasjonsbygget.
- Solid oppgradering av utstyrsparken for alle praktiske formål – lastebiler, gravemaskiner, traktorer, motoriserte trillebærer osv ...
- Tre nye arbeidsbåter er anskaffet.
- To nye kommuner er innlemmet, slik at det nå er 17 medlemskommuner i BOF.
- Antall ansatte har økt fra 8 til 16.
- Et nedlagt småbruk på Hissøyna er overtatt, og et småbruk er restaurert.
- Badeplassen på Helleneset er oppgradert og har fått EUs Blått flagg-status.
- Han har tatt initiativ til samarbeid med kommuner og staten for å sikre flere nye, store og verdifulle naturområder til friluftsområder.
- BOF har vært pådriver for samarbeid mellom offentlige myndigheter og private – og organiserte flere små aksjoner, og en stor aksjon for rydding av marin forsøpling.
- Har vært offensiv overfor medier og sørget for god medieprofilering av BOF
- BOF er en viktig aktør for friluftsliv i regionen.

SOLID OPPGRADERING AV UTSTYRSPARKEN: To av arbeidsbåtene, «Frifant» og «Boffen», som ble anskaffet i Åge A. Landros tid som administrativ leder i BOF. Her sammen med skipper på «Frifant», Jan-Håkon Løkvik, og båtutvalget i Skjærgårdstjenesten, Øystein Hovde og Kåre Johan Gjølme.

STYRETUR OG STYREMØTE PÅ MARSTEIN FYR, AUSTEVOLL: Tidligere styreleder Anne Martinsen signerer kontrakten for nytt senter for kystfriluftsliv på Helleneset, under oppsyn av administrativ leder Åge A. Landro.

BÅTLIV: Dette blir det mer av – Åge på seiltur langs norskekysten.

Avtroppende og påtroppende administrativ leder: Åge A. Landro og Dag Seter.

Ikke tid for større endringer

– **BOF er veldrevet, har god økonomi og dyktige medarbeidere som er opptatt av å gjøre en god jobb. Mitt ansvar blir å dyrke den gode bedriftskulturen og videreutvikle bedriften.**

TEKST: TOR LEIF PEDERSEN

Det sier Dag Seter – den nye administrative lederen i Bergen og Omland Friluftsråd. På spørsmål om han vil gjennomføre endringer av BOF, svarer han:

– Nei, jeg ser ikke for meg at vi skal gjøre de store endringene. I alle fall ikke bare for endringens skyld.

– Men vi må jobbe smartere og mer effektivt. BOF har ekspandert sterkt de siste årene. Jeg mener vi fortsatt skal jobbe for videre vekst både når det gjelder nye friluftsområder og også spørsmålet om nye medlemskommuner, sier han.

– Samtidig må vi passe på at vi ikke gaper over for mye. Da kan vi få kapasitetsproblemer. De 239 friluftsområdene vi har i dag, skal forvaltes på en god måte. Det krever mye arbeid. Jeg mener jeg kan tilføre en god

del, slik at vi kan jobbe smartere og planlegge bedre. Verden rundt oss digitaliseres i stor hastighet. Det er viktig at BOF følger med i tiden og evner å systematisere all sin informasjon på en effektiv måte. Jeg ser for meg at vi må få på plass et bedre verktøy både for driftsplanlegging og økonomistyring, sier Seter.

Godt drevet og gode medarbeidere

– BOF fremstår som et veldrevet selskap, med godt renommé, god økonomi og - viktigst av alt – medarbeidere som er opptatt av å gjøre en god jobb. Jeg er opptatt av bedriftskultur. Med en god bedriftskultur hvor medarbeidere trives, er trygge i sin rolle og kan påvirke sin arbeidsdag er det mye enklere å nå de målene som settes. Når folk trives i jobben, jobber de best. Min oppgave blir å dyrke den gode kulturen og den sammensveiste staben.

Åpen for å utvide

– Antall nye friluftsområder i BOF har vokst voldsomt de siste årene. Er det aktuelt å utvide med flere medlemskommuner og friluftsområder?

– Ja. BOFs formålsparagraf forplikter oss til å sikre friluftsområder for

befolkningen. Vi må altså være åpne for å utvide. Vi har allerede startet med de første sikringssakene og assisterer også kommunene i arbeidet med verdikartlegging (av fremtidige friluftsområder), sier han.

– Vedlikehold og skjøtsel av friluftsområdene er svært viktig for at befolkningen skal bruke dem. At områdene blir brukt, bekrefter verdien samfunnet har investert. I godt vær og særlig i sommersesongen brukes mange av friluftsområdene flittig av befolkningen. For å øke bruken av friluftsområdene året rundt, har jeg ansatt en ny medarbeider som skal jobbe frem et tilbud for aktivitetsbasert friluftsliv, og dyrke kystfriluftslivet på flere av områdene våre. På den måten vil bruken av områdene øke, sier han.

Allsidig bakgrunn

Dag har en allsidig utdanning og praksis fra arbeidslivet. Etter gymnas gikk han Befalsskolen for Marinen. Der ble han skolens beste elev og fikk «Admiralens ur». Han tjenestegjorde i to år som administrasjonsoffiser ved 24. MTB-skvadron i Sjøforsvaret.

Etter den militære løpebanen, studerte han til siviløkonom ved Norges Handelshøyskole. Han har hatt flere lederstillinger i selskaper i energimarkedet. Dag ledet verdipapirforetaket Kinect Energy Markets AS (tidligere Bergen Energi Markets AS) i mange år. Karrieren startet i Statoils oljehandelsdivisjon på nittitallet.

Seter er gift, og sammen med konen og familiens tre barn trives de godt i Lønborglien – med god utsikt ned på Helleneset. Den nye lederen setter stor pris på naturen og benytter denne så ofte han kan både på joggeturer, fotturer, ski- og sykling. Kystfriluftslivet ligger hjertet nærmest, og han elsker hytten i skjærgården og turer med fritidsbåten.

Hva fristet?

– Hva var det som fristet deg til å søke lederjobben i BOF?
– Flere forhold fristet meg. Jeg har hatt en flott yrkeskarriere i Bergen Energi og stortrives der i lederrollen for teamet, og i arbeidet med kundene. I BOF er «hele befolkningen» våre kunder, og oppdraget med å forvalte fellesskapets verdier til beste for oss alle er meget meningsfylt.

– Gjennom mange år har jeg fulgt BOF og deres aktiviteter i mitt nærområde og i skjærgården. Familien vår setter stor pris på tilretteleggingen BOF har gjort for å legge til rette for et allsidig friluftsliv.

Opptatt av friluftsliv

– Jeg har alltid vært opptatt av ulike former for et aktivt, daglig friluftsliv, og ferdes mye på fjellet og på sjøen. Ukentlig er jeg innom et friluftsområde. Jeg er godt orientert om hva BOF er og hvilke oppgaver de har. Å søke jobb i denne bedriften var en god ide, sier Dag.

– Fra stuevinduet vårt har vi sett BOFs arbeidsbåter stevne ut og inn Byfjorden på vei til eller fra dagens gjøremål. Min kone og jeg har spøkt mange ganger med at før jeg blir pensjonist, burde jeg søke meg til jobb i BOF, slik at jeg kan jobbe med friluftsliv og båtliv. Plutselig sto lederstillingen utlyst. Vi slo fast at det kan bli lenge til neste sjanse og satset alt. Det gikk altså troll i ord i toysingen hjemme; jeg søkte og fikk jobben, sier han med et smil.

– Åge Landro har utrettet mye i sine år i stillingen. Blir det som å hoppe etter Wirkola for deg når du nå skal overta?

– Ja. BOF er preget av Åges ambisjoner og hans resultater. Friluftsrådet har vokst fra en liten bedrift til en stor, velorganisert og prof bedrift i hans tid. Dette gleder jeg meg til å bygge videre på, sier Dag Seter.

Banksjef PM Bergen Sentrum, Sparebank 1 SR-Bank, Vibeke Thomassen Hope, og daglig leder i BOF, Dag Seter.

Gave fra Sparebankstiftelsen SR-bank

Den 19. november 2018 fikk BOF en e-post fra Tor Dahle, daglig leder i Sparebankstiftelsen SR-Bank, som fortalte at styret i stiftelsen har gleden av å meddele at Bergen og Omland Friluftsråd er tildelt kr 500 000, til ny båt for havrenovasjon og turer.

Vår søknad til stiftelsen ble sendt i september, og her ble det redegjort for ønsket om en transport- og aktivitetsbåt for frakt av mennesker med ulik grad av funksjonsevne ut i kystfriluftslivet. Båten skal samtidig være fraktebåt for innsamlet plast fra havet i pilotprosjektet «Havrenovasjon», i samarbeid med Fjell kommune og FjellVAR AS.

Fokuset på kystlinja på Sotra har de siste årene vært intenst i media. Mye på grunn av plasthvalen og det enorme engasjementet den utløste. Initiativet FRÅ VIK TIL VIK – REIN KYST ble startet, og de positive konsekvensene har vært store. BOF har utviklet Hordalandsmodellen, hvor en rekke aktører i regionen samarbeider om metodeutvikling, opprydning og innsamling av marint avfall.

BOF, Fjell kommune og FjellVAR har sett seg ut et område av Vestkystparken, der det er ønske om en permanent ordning for havrenovasjon. Det er investert i 10 stk. stasjonære containere som vil stå utplassert i skjærgården, og avfallet må hentes med båt. I disse containerne kan strandrydderne enkelt kvitte seg med det marine avfallet.

Gaven ble tildelt i en seremoni på Thon Hotel Terminus i Bergen 6. desember 2018. Denne dagen delte Sparebankstiftelsen ut like i overkant av 5 millioner kroner til 38 mottakere, alle med aktiviteter innen friluftsliv, samfunnssikkerhet, oppvekstmiljø og «For Alle».

– Vi har en ny Arronet av samme type som «Kjappen» i tankene, forteller Dag Seter, og tilføyer at utfordringen nå er å få på plass de neste kr 500.000, slik at denne båten kan realiseres i løpet av 2019, aller helst før ryddesesongen starter.

IUA Bergen har kontorsted hos Bergen Brannvesen på Bergen hovedbrannstasjon. Fra venstre spesialrådgiver Alf Halsen, vaktkommandør i 110-sentralen Sigbjørn Villanger og brannsjef Bergen brannvesen, Leif Linde.

BOF viktig samarbeidspartner for IUA

– Jeg opplever BOF som en svært verdifull og velfungerende samarbeidspartner. BOF-mannskapene har viktig lokalkunnskap og rår over godt materiell. De er dyktige til å bruke kunnskapene og ressursene de rår over.

TEKST: TOR LEIF PEDERSEN

Spesialrådgiver Alf Halsen i IUA Bergen region sier dette (se faktaboks).

Halsen forteller at samarbeidet mellom BOF og IUA har vart i mange år. IUA Bergen region har iverksatt mange aksjoner – både øvelser og reelle forurensningsaksjoner –

der BOFs mannskaper og utstyr har deltatt. Halsen har med andre ord erfaring med å samarbeide med BOF.

– Selv om BOF ikke har døgkontinuerlig beredskap, er de raske med å stille opp og er lett å be om å delta. De har lett tilgjengelige ressurser både når det gjelder vel kvalifiserte mannskaper, båter og annet utstyr. Dette er verdifullt enten det gjelder øvelser eller reelle aksjoner, sier Halsen.

«Rocknes-forliset»

– Det virker på meg som om BOF har forstått sitt samfunnsoppdrag. Og de strekker seg ofte lenger enn oppdraget tilsier. Derfor opplever jeg at BOF er en meget god støttespiller for IUA Region Bergen, sier han.

Lasteskipet «MS Rocknes» forliste 19. januar 2004 i Vatlestraumen. 18 menneskeliv gikk tapt. Om bord var det 570 tonn olje. 426 tonn av dette var tungolje. Store mengder olje lekket ut i sjøen.

Halsen forteller at allerede under oljevernaksjonen etter «Rocknes»-forliset erfarte IUA, hvor verdifullt bidraget til BOF var i aksjonen for å bekjempe oljeforurensningen.

– Mannskapene og materiellet gjorde en uvurderlig innsats. Så fornøyd var vi i IUA at det etter søknad ble gitt et tilskudd på 350.000 kroner da BOF skulle bygge ny båt, «Frifant», forteller spesialrådgiveren.

Fregatt-ulykken

BOF deltok også i oljevernaksjonen i

forbindelse med ulykken med KNM «Helge Ingstad» før jul.

– I det siste har marin forsøpling i kystfarvann blitt en oppgave som også berører oss. Jeg tror vi har mye å hente i et samarbeid med BOF også når det gjelder denne typen problemer, sier Alf Halsen.

– Utrolig bra

Også i BOF oppleves det at samarbeidet mellom IUA og BOF er godt.

– Vi samarbeider utrolig bra. Systematikken i alt IUA gjør, er blitt betydelig forbedret de siste årene, sier seniorrådgiver Oddmund Dingen i friluftsrådet.

Han sammenligner systematikken og opplegget med forholdene på den tiden «MS Rocknes» forliste.

– Dagens opplegg er betydelig forbedret siden da. – Sett fra vår side er det også nyttig og viktig at våre folk blir kurset og opplært hos IUA, og at vi har plass i staben til IUA region Bergen både ved øvelser og under aksjoner. Det medfører at vi vet mer og blir trygge når vi skal bidra, sier Dingen.

Fakta om IUA Bergen region

- IUA står for Interkommunalt Utvalg mot Akutt forurensning.
- IUA Bergen region består av 3 kommuner i Sogn og Fjordane og 23 kommuner i Hordaland.
- IUA Bergen region ivaretar deltakerkommunenes lovfestede plikt til å ha en interkommunal beredskap mot akutt forurensning.
- Bergen kommune er vertskommune for IUA i regionen.
- Vertskommuneansvaret utøves av Bergen brannvesen, som forestår den daglige driften av samarbeidet.
- Regionen dekker kommunene Askøy, Austevoll, Austrheim, Bergen, Eidfjord, Fedje, Fjell, Fusa, Granvin, Gulen, Hyllestad, Kvam, Lindås, Masfjorden, Meland, Modalen, Os, Osterøy, Radøy, Samnanger, Solund, Sund, Ulvik, Vaksdal, Voss og Øygarden.

Alf Halsen i IUA Bergen region (til venstre) og Oddmund Dingen fra BOF.

BOFs arbeidsbåt «Frifant» plasserer ut oljelenser.

Slep av oljelenser i oljevernaksjonen i forbindelse med ulykken med KNM «Helge Ingstad».

Marmorguttene rydder Marmorøyene

Bergen har flere dugnadsgjenger som rydder utmark og på andre måter legger til rette for friluftsliv nær byen. Nylig ble det etablert enda en dugnadsgjeng. De kaller seg Marmorguttene.

TEKST: TOR LEIF PEDERSEN

Dugnadsgjengene på Fløyen og Smøråsen er kjent gjennom mediene. Siste tilskudd av idealister som gjør denne typen dugnad til beste for fellesskapet, er Marmorguttene i Fana. De er et 30-talls pensjonister som ved dugnad samarbeider med BOF, om å gjenopprette bruksverdien av de idylliske Marmorøyene i Nordåsvannet.

Bjørn Traaholt er oppmann for de ivrige naturrydderne, som kaller seg Marmorguttene. Han forteller at han bor slik at han gjennom årene har sett at øyene ble gjengrodd av trær og kratt.

– Helt fra vi gikk på folkeskolen har vennene mine og jeg vært mye på øyene, forteller han. – Som årene gikk, var gjengroingen kommet

så langt at den tette vegetasjonen har hindret bruk av øyene til friluftsliv. Jeg mente at det måtte gå an å etablere en dugnadsgjeng etter mønster av dem som rydder og legger til rette for friluftsliv på Fløyen og Smøråsfjellet. Venner og venners venner ble kontaktet og vi stiftet dugnadsgjengen Marmorguttene, sier han.

Buskmenn og brobyggere

– Vi delte oss inn i to grupper – Brobyggerne og Buskmennene. Førstnevnte gikk i gang med å bygge broen Marmorbroen mellom Flatøy og Marmorøyen.

Som navnet tilsier, rydder Buskmennene busker og trær på de tilgrodde øyene, forteller Traaholt.

– Før vi kom i gang, var vi skeptiske til å forholde oss til en offentlig etat. Vi hadde ikke penger og ingen planer for hva som måtte gjøres. Så ble det til at vi kontaktet BOF, sier Traaholt.

– Det angret vi ikke på. Fra første stund vi kom i kontakt med BOF, ble vi positivt overrasket over mottakelsen vi fikk. Det ble starten på et samarbeid som har ført til full aktivitet. BOF og vi er helt samstemte om hva som bør gjøres, og i hvilken rekkefølge og hvem som skal gjøre hva, sier han.

Ros til BOF

Traaholt skryter uhemmet av BOF og alle de har hatt kontakt med i friluftsrådet. Han

trekker spesielt frem det gode samarbeidet de har med driftsleder Bjørn W. Nilsen på driftsavdelingen.

BOF utarbeidet planer for å oppgradere Marmorøyene for både badende og andre brukergrupper. Planene legger til rette for at Marmorguttene og driftsavdelingen hos BOF skal dele på jobben.

– I 2018 har vi hatt fokus på å rydde skog og kratt og å bygge broen. Så langt har våre folk bygget broen og ryddet skog. Også BOF har ryddet skog og på annet vis lagt til rette for bruk av dette idylliske naturområdet, forteller Traaholt.

Rydder badeviker

– Planene for neste år går ut på å rydde badevikene og hovedstien på Marmorøyene. BOF-folkene har startet å rydde gjengrodde gressbakker, og dette arbeidet skal vi overta. Her blir fint å sette opp telt og spille badminton. Vi skal lage en plaskedam, slik at det blir trygt å bade også for småbarn. BOF planlegger et handicaptolet som skal komme på plass til sommeren.

Videre skal det monteres en flytebrygge, slik at det blir enkelt for padlere og folk i småbåter å gå i land på øyene, sier han. De flittige «guttene» har søkt om og fått økonomisk støtte til sitt ambisiøse prosjekt fra Rieberfondene og Jæger-gruppen.

På sikt er det meningen at Universitetet i Bergen skal sette opp en informasjonstavle, som skal fortelle om utvinningen av marmor og bakgrunnen for at øyene har fått navnet Marmorøyene.

Traaholt forteller at det er en interessant historie knyttet til Marmorøyene (se faktboks).

Marmorøyene

- Peder M. Lillienchiold startet marmoruttak i 1702.
- På øyene finnes både hvit og rosa marmor.
- Marmor herfra ble brukt ved bygging av Christiansborg slott, Marmorkirken og Marmorbroen i København på midten av 1700-tallet.
- I 1775 overtok Werner Christie øyene, og senere kjøpte familien Krohn rettighetene til marmorbruddet.
- Familien startet ikke drift selv, men det ble drevet marmoruttak for regjeringens regning frem til ca. 1850.
- Senere har Bergen kommune overtatt øyene.

BOF forvalter i dag Marmorøyene på vegne av kommunen.

BROBYGGER: Bjørn Traaholt på broen som er kommet på plass mellom Flatøy og Marmorøyene. Foto: Tor Leif Pedersen.

KVISTKUTTER: Kolbjørn Øyjordsbakken (fra venstre), Leiv Ottar Berge og Geir Berg sørger for at kvister og greiner blir kuttet opp til flis. Foto: Tor Leif Pedersen.

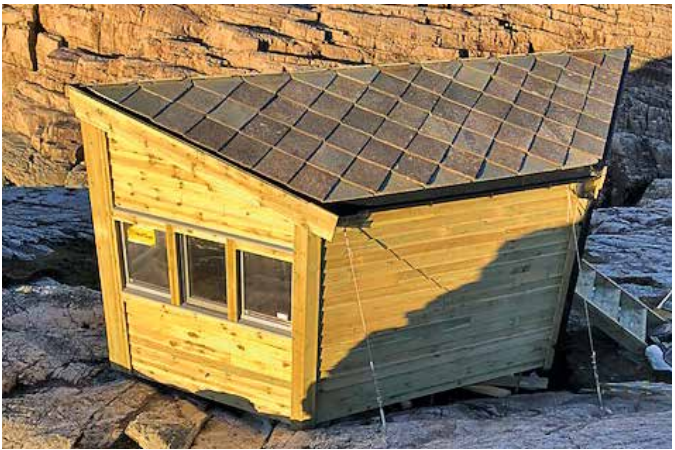
BUSKMENN: Georg Wilson sitter på kne og kvesser motorsagen under oppsyn av Harald Ingebrigtsen. Foto: Tor Leif Pedersen.

Montering av fugleobservasjonshytten i Skogsøy friluftslivsområde i Øygarden.

Fundamentet er klart. Asbjørn Toft, Rolf Hermansen og Sander Villanger venter på helikoptertransporten.

Hytten ferdig montert. Foto: Henning de Jonge.

Skageneset bedre tilrettelagt

TEKST: TOR LEIF PEDERSEN

Friluftsområdet på det tidligere småbruket nordvest for Manger i Radøy kommune har gjennomgått en oppgradering, som gjør det både lettere tilgjengelig og bedre tilrettelagt for publikum.

Småbruket var et fristed for flyktninger under siste verdenskrig. Skageneset spilte en viktig rolle for motstandsbevegelsen. Enken Ingeborg Skagenes skjulte flyktninger som skulle over Nordsjøen. Etter krigen ble hun hedret med deltakermedaljen for sin innsats.

Kaiservice har stått for arbeidet. Rolf Hermansen og Oddmund Dingen har stått for planlegging av oppgraderingen.

Kriminalomsorg i frihet har sammen med Friluftsrådet og Os Kaiservice bidratt i arbeidet med oppføring og beising av et grindabygg på området. I tillegg til dette er gangveien lagt om mellom kaien og kystledhuset, og det er også opparbeidet en større gressmark i området.

Våningshuset som nå er oppgradert, kan leies etter avtale med Friluftsrådet.

Hovedhuset har vært igjennom en omfattende oppussing. Os

Rehabilitering av kystledhus og utløe, nytt grindabygg og ny gangvei i Skageneset friluftsområde på Radøy.

Kystledhuset er også rehabilitert innvendig, med nye vedovner, nytt kjøkken og innlagt takvann.

Hytte for fugleinteresserte

Samarbeid mellom flere aktører gjør det mulig for hobbyornitologer og allmennheten for øvrig å få en enestående mulighet til å sitte innendørs i le for vær og vind, og studere fuglelivet i havgapet på vestsiden av Øygarden.

TEKST: TOR LEIF PEDERSEN

– Det hele startet egentlig for 5 år siden. Frivillighetssentralen i Øygarden kommune, NAV, idrettsklubben IL Skjærgard samarbeidet om et arbeidstreningsprosjekt, forteller kulturleder i Øygarden kommune, Christel Møvik-Olsen.

Hun forteller at arbeidsledere fra kommunen i samarbeid med NAV i mange år har drevet arbeidstrening for arbeidsløse. De har restaurert turstier rundt om i store deler av kommunen.

Det har vært populært å observere fugler

i havgapet på vestsiden av kommunen. Opprinnelig var det ørnene i flukt som trakk flest skuelystne. Det går en tursti ut til Skogsøy, der fugletitteobservatoriet er plassert. Da arbeidstreningsprosjektet rehabiliterte denne turstien med bruer, klopper og løypemerkning, kom ideen om observatoriet opp.

6-kantet hytte

– Bergen og Omland Friluftsråd forvalter friluftsområdet på Skogsøy, sier Møvik-Olsen. – Vi tok kontakt med BOF og presenterte forslag om å lage en observasjonshytte i dette friluftsområdet. BOF tente på ideen. Sammen foretok vi en befaring i det aktuelle området og fant en hovelig plassering av en slik hytte.

Deretter tok vi kontakt med Norges Ornitologiske Forening avdeling Hordaland for å høre deres mening. Medlemmene av foreningen var også positive til forslaget. Det ble dermed besluttet å bygge en observasjonshytte på Skogsøy, forteller Møvik-Olsen.

BOF engasjerte Rolf Hermansen til å

prosjekttere hytten. Han har tegnet en 6-kantet hytte som har to langsider, hver på vel 2,7 meter, og fire kortsider, hver på 1,9 meter. Golvelementet er montert på stolpesko festet til fjell, slik at golvet svever over bakken. Hytten avstives med barduner. Dette gjør at den er robust nok til å stå imot sterk vind.

Åpen for publikum

I hytten er det fire vinduer som kan felles ned, som på de gamle fiskeskøyene. Dermed er det mulig å stikke ut et teleskop og følge fuglene når de dukker opp i horisonten. Det vil bli plassert ut krakker, slik at fuglekikkerne kan sitte ved stativ og teleskop. Vinduene er låst med egen nøkkel som vil bli plassert i egen nøkkelboks i hytten. Ellers vil hytten stå åpent for publikum i sesongen.

Hytten ble bygget som prefabrikkerte elementer inne på land og kjørt med lastebil til Herdlevar og fraktet videre med helikopter til Skogsøy for montering der. Totalkostnaden er på 660.000 kroner og er finansiert i et spleiselag mellom IL Skjærgard, Øygarden kommune og BOF.

Fuglekikkerne svært fornøyd

Lars Ågren er leder av NOF, avdeling Hordaland. Han forteller at hytten er meget gunstig plassert.

– Vi er meget tilfreds med denne observasjonshytten, sier Ågren. –Beliggenheten er meget bra. Det er ingen øyer foran hytten som hindrer utsikten ut mot havet.

Inne fra hytten er det mulig å observere fugl i 180 grader fra fjæresteinene og ut i havet. Vi har drevet fugleobservasjoner fra dette området i mange år, helst i forbindelse med fugletrekket om våren.

Vi artsbestemmer og teller fuglene, dataene blir registrert i Artsobservasjoner.no. Et problem til nå har vært at vind har gjort at teleskopene våre har vibrert.

Nå kan vi sitte innendørs i le for forstyrrende vind med mye bedre seerforhold og kan se lenger ut i havet, sier Ågren.

Han legger til at hytten vil ha et stort bruksområde ettersom allmennheten vil ha adgang til å bruke den. Barnehager, skoler og turgåere vil kunne søke ly der i dårlig vær og nyte den fascinerende naturen på stedet.

Han forteller at ivrige fuglekikkere i NOF i løpet av mai måned i 2018 observerte flere tusen fugler på trekk nordover til sine hekkeområder fra Skogsøys ytterste kant. Den 11. mai passerte imponerende 1455 hvitkinngås. De mest tallrike observasjonene gjaldt gjess, alkefugler, lommer, skarver og spover.

BOF og NORCE på befaring på Little Lyngøyna i Øygarden, sammen med Kenneth Bruvik (NJFF), Afroz Shah (UN champion of the earth) og Aman Keshwani fra India.

BOF klargjøring for henting av big bags, ryddet på Skjåholmen i Øygarden kommune, sammen med FjellVAR.

Innsamling på Hernar nordvest i Øygarden, mannskap fra Fonnaflly fester lasten.

Plasten og havet – pilotprosjekt med BOF, HFK, NJFF, NORCE og renovasjonsselskapene. Foredragsserie for videregående skoler i Hordaland.

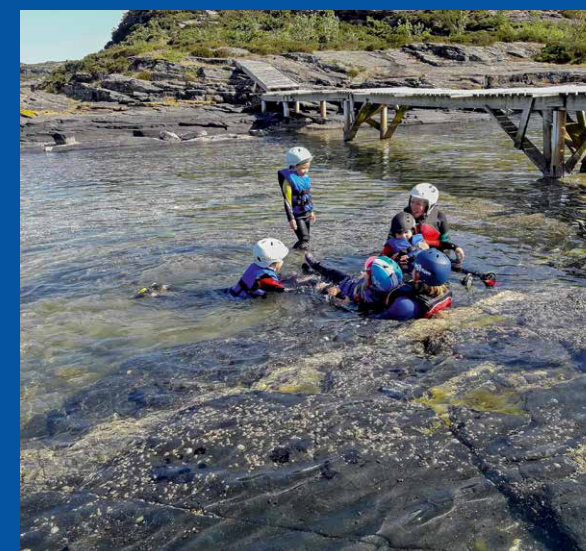
Statsminister Erna Solberg er med og rydder i Fløksand friluftsområde i Meland kommune – sammen med ungdommer fra Nordhordland. Foto delt av NGIR.

Oppdrettsselskapene – her Lerøy seafood - henter marint avfall på vestsiden av Sotra.

The Plastic Whale heritage, internasjonal ryddeaksjon i Fjell kommune. Her orienterer Rune Gaasø ifra Clean Shores Global om sikkerhetsprosedyrer ved strandrydding.

Mestring og læring med fokus på plast, for barnehager og andreklasser – sammen med Coasteering og Klimaseksjonen i Bergen kommune.

Vi rydder strendene i Hordaland

«Vi rydder strendene i Hordaland» er et tverrfaglig samarbeidsprosjekt mellom Bergen og Omland Friluftsråd, KNBF-Vest, IHM, FjellVAR A/S, NGIR og BIR, finansiert av Miljødirektoratet.

Et årlig samarbeid som ble etablert allerede i 2015, hvor flere parter har sluttet seg til siden da. Prosjektet var i 2017 det som samlet inn mest eierløst marint avfall – over 250 tonn - som fantastiske frivillige i Hordaland hadde ryddet.

I 2018 er det samlet inn over 210

tonn eierløst marint avfall. Prosjektet knytter seg til: Transport og innlevering av eierløst marint avfall. Koordinering av ryddeaksjoner og kartlegging av avfall i forbindelse med rydding.

Øvrige punkt som vi arbeidet med, var: Forebyggingstiltak, metodeutvikling, strandrydding, bunnrydding, informasjonstiltak, samt innsamling og håndtering av eierløse kasserte fritidsbåter.

Basert på arbeidet som utføres har vi etablert en dynamisk Hordalandsmodell, som belyser noen av våre helt avgjørende

samarbeidspunkter for å få til de resultatene som vi har klart – sammen med alle som har bidratt.

BOF fungerer som samhandlingssenter og knutepunkt for kommunikasjon, organisering, innsamling og henting. BOF har også arbeidet med formidling, kartlegging og metodeutvikling, knyttet til arbeidet og tematikken rundt eierløst marint avfall.

Bildene viser noe av arbeidet og aktivitetene i 2018.

Henting av båtvrak i Skeistøa i Os kommune, i samarbeid med Os brann og redning og Sårheim transport.

Videregående skoler i Bergen rydder på Flornes i Tysnes kommune.

Nokre av folka som stod bak prosjekt «Snakkast På Fjorden»: Frå venstre: Geirmund Engevik, Einar Matre, Arne Øi, Kjell Magnus Økland, Gudrun Kristin Fatland, Torstein Bøe, Ingrid Enger, Anna Oldvold, Malene Nesse Grønningen og Kai Grieg.

Skuledagar på sjøen 2018

Frå mandag 20. august til fredag 18. september ble prosjektet «Snakkast På Fjorden» gjennomført for totalt 1113 elevar i 11 ulike kommunar.

Undervisninga hadde som mål å auka elevane si tryggleiks- og meistringskjensle i møte med sjøen og kysten og tilknytta aktivitetar. Vonleg kan prosjektet òg ha sadd ei spire til ansvarskjensle for kysten gjennom vårt miljøperspektiv og forureining, men òg vekt nyfikne på livet og økosystemet i sjøen.

Bilete, videoar og medicarkiv frå prosjektet finst på www.snakkastpafjorden.no. Prosjektet fekk, etter søknad frå Bergen og Omland Friluftsråd våren 2018, tildelt støtte frå Hordaland fylkeskommune.

Arne Øi frå FN-sambandet sier følgjande i sin oppsummering av prosjektet: «Jeg vil gjerne avslutte med et innspill fra min kollega Kai Grieg her på kontoret i Bergen»:

– «Snakkast På Fjorden» er et av de beste eksemplene på det som UNESCO omtaler

som «Kulturens bidrag til bærekraftig utvikling» (omtalt i FN's bærekraftsmål 4.7). Dette er en lang tradisjon som er grundig dokumentert gjennom mange FN-konferanser. Tanken er at når vi skal vi bygge et bærekraftig samfunn, må vi ta utgangspunkt i lokal historie og anerkjenne lokale kulturer. De er verdens felles arv – og kilder for kreativitet og fornyelse.

– Prosjektet «Snakkast På Fjorden», med sin kobling mellom lokal og global bærekraftig utvikling og lokal kystkultur, er et stjerneeksempel på hvordan disse linjene kan trekkes. Mange lærere vi møtte, gav uttrykk for dette under våre undervisningsopplegg.

Bladet Sunnhordland skriver den 10.09.2018 på lederplass om prosjektet: «Snakkast på fjorden er eit flott tiltak der ungdommar lærer ting som var noko dei fleste ungdommar meistra for eit par generasjonar sidan. Målet er at dette skal vera starten på ein årleg tradisjon under Kystsogevekene. Det håpar me det blir.»

Kaptein på BOF's nye båt «Kjappen» Kim Ruben Julseth (til høyre), og seniorrådgiver Oddmund Dingen klar for årets båtmesse.

«Kjappen» nyeste båten i flåten

Kim Ruben Julseth og Håkon Løkvik fra BOF tok bussen til Karmøy en tidlig novembermorgen i 2018. – Været var flott. Sletta lå som et stuegulv, og «Kjappen» var en drøm å kjøre, fortalte Kim Ruben etter endt tur.

«Kjappen» er en Arronet 23,5 CC, produsert ved det svenske verftet Arronet Teknik AB, en kjøretur nord for Stockholm.

Aluminiums-båten er utstyrt med nedfellbar bauglem, påhengsmotor, radar og VHF. Kabinen er en meget behagelig arbeidsplass med gode stoler og støydemping.

Turen fra forhandleren, Smart Marine AS på Avaldsnes til Eidsvåg tok knappe fire timer, og en stolt kaptein rapporterte om en meget solid, behagelig og god sjøbåt.

Til daglig skal Kim Ruben operere «Kjappen» hovedsakelig

i bynære strøk på tilsynsrunder i Bergen kommune. Båten er et handy verktøy og er beregnet på oppdrag hvor «Frifant» og «Boffen» er for store.

Sitt første offisielle oppdrag hadde «Kjappen» onsdag 21. november 2018, da en gruppe besøkende fra Oslofjorden Friluftsråd ble transportert fra Møvik til Hissøyna, i forbindelse med en workshop om kystledhus og kystkultur.

Siste helgen i januar 2019 fikk Kim Ruben anledningen til å vise frem «Kjappen» til besøkende på båtmessen «Dra til Sjø» i Straume Idrettspark på Sotra. Her fikk BOF også anledning til å profilere seg og sitt arbeid i regionen innenfor friluftsliv og arbeidet mot marin forsyning. «Kjappen» ble vist frem for alle besøkende på messen, hvor hundrevis av besøkende tok «Kjappen» i nærmere øyesyn.

Geir Knudsen på skogsrydding Øvre Hellen friluftsområde i Bergen kommune, øverst i Lønborglien.

Geir Knudsen er glad han søkte jobb i BOF

– Jeg trives veldig godt i jobben i BOF. Arbeidsoppgavene er varierte, og miljøet blant arbeidskameratene er kjempefint.

TEKST OG FOTO: TOR LEIF PEDERSEN

Fagarbeider Geir Knudsen (52) sier dette. Han er sist ansatt i BOF. Han sluttet seg til arbeidsstokken ved driftsavdelingen i mars i 2018. Geir har kone og to barn og bor i Indre Arna.

Geir har bakgrunn med en fartstid på 35 år som forskalingssnekker. Han forteller at han søkte den ledige stillingen i BOF fordi han alltid har hørt positivt om det å jobbe i friluftsrådet.

– Dessuten fant jeg ut at det etter 35 år som forskalingssnekker var på tide med en forandring, forteller 52-åringen.

– Jeg har ikke angret på beslutningen. Det er stor variasjon i arbeidsoppgaver, og den ene dagen er ikke lik den andre. I tillegg liker jeg å jobbe utendørs. Og så betyr det mye for meg at det er så godt miljø blant mine kolleger, sier han.

– Hva gjør du på fritiden?
– Jeg er ikke en som tilbringer fritiden i sofaen. I sommerhalvåret er jeg mye utendørs og pusler i hagen. Der tripper hons rundt på marken. På det meste har vi hatt åtte honer. Nå er det bare fire igjen, forteller han.

I sommerhalvåret liker han å kjøre turer med motorsykkelen sin – en Kawasaki 800. På høstparten blir det gjerne en jakttur etter

rype i Bergsdalen eller Eksingedalen. I år ble det bare én eneste jakttur. Dessverre ble det ingen rype til julemiddagen. Grunnen var at det var kommet snø. Da samler rypene seg i flokker og blir sky og vanskelig å komme på skuddhold av.

Geir forteller at han bruker mye tid på å kjøre den 12 år gamle sønnen fire dager i uken på fotballtrening i Arna-Bjørnar. Han har en tenåringsjente som er glad i å arbeide med travhest. For tiden oppholder hun seg i Sverige. Der går hun på travhest-gymnas.

– Når unge jenter blir hektet på stell av hest, er det ingenting annet som gjelder for dem. Jeg er glad de to barna mine har utendørs interesser, smiler Geir.

Utførte arbeidsoppgaver i 2018

Med rekordvarm sommer på Vestlandet fikk BOF's driftsavdeling nok å henge fingrene i gjennom badesesongen 2018. Friluftsområdene ble ofte tidlig på dagen fylt opp av badeglade gjester. Dette skapte til tider enkelte utfordringer vedrørende slått av gressmarkene.

De siste årene har vi forsøkt å øke fokuset på skjøtselsarbeid. Det å rydde vegetasjon/skog, og åpne opp utkikkspunkt og gi fjordutsikt er viktige element for publikum.

Dessverre har vi mange friluftsområder og gjengroingen er økende. Skoghogst vil fortsette å være et viktig satsningsområde i årene som kommer.

Område	Arbeidsoppgaver
Askøy	
Skorpo m.m.	Inspeksjon av svaibøye, strandrydding
Hanevik	Utbedre tilkomst (velforening), strandrydding, skog- og vegetasjonsrensk
Skutlevika	Strandrydding, skog- og vegetasjonsrensk
Lyngvik	Støpe og reparere kai
Solnes	Beise toalett, strandrydding, grusing&grøfting
Sjursvika	Skog- og vegetasjonsrensk
Solfjell	Skog- og vegetasjonsrensk
Stien	Strandrydding
Store Børøy	Strandrydding
Ystøy	Strandrydding
Kollevåg	Skjellsand, oppgradere flerbruksflate, utbedre sti- og veinett, reparere baderampe og bom, div. reparasjon Friluftshuset + rep. vann/pumpe, nye bord/benker, ny leder naturiststrand, flytte handikaprampe, beise grillhus, lagerbrakke og toalett, strandrydding, grusing og grøfting, skog- og vegetasjonsrensk
Færøy	Bord/benk, sette opp liten gapahuk, strandrydding, skog- og vegetasjonsrensk, grusing og grøfting
Austevoll	
Kalsundholmen	Inspeksjon av svaibøye, strandrydding, grusing og grøfting
Krossøy	Strandrydding
Nordre Navøyvågen	Inspeksjon av svaibøye
Skår	Inspeksjon av svaibøye, strandrydding
Sandtorv	Strandrydding
Horgo	Lett vedlikehold på kystledhus (skifte noe kledning, tette lekkasje)
Sveholmen	Inspeksjon av svaibøye, reparere pumpe toalett, strandrydding
Austrheim	
Øksnes	Nytt H-toalett (samarbeid med bygdelag), strandrydding
Sauøy	Strandrydding

Henteoppdrag tilknyttet marin forsøpling har også blitt en del av vår nye hverdag.

En ny arbeidsbil (Ford Ranger) har økt kapasiteten i bilparken vår, noe som var svært tiltrengt.

Gjennom sommeren var totalt syv ungdommer innom driftsavdelingen som sommerhjelp.

Vi vil avslutningsvis takke alle våre lokale tilsynskontakter, grendalag og andre samarbeidspartnere rundt om på våre friluftsområder. Uten dere hadde vi ikke hatt mulighet til å få gjennomført like mye som vi nå klarer sammen.

Område	Arbeidsoppgaver
Børilden	Inspeksjon av svaibøye, strandrydding
Årvika	Muring i strandsonen, utbedre tilkomst (stier), strandrydding, skjellsand
Bergen	
Kyrkjetoen	Nytt bord/benk, reparere og tømme toalett, strandrydding, skjellsand, skog- og vegetasjonsrensk
Langestranden	Utlekking og inntak av badebrygge
Godvik	Reparere toalett, nytt bord/benk, strandrydding
Solviken	Reparere bro, strandrydding
Kvarven	Nytt skilt, skog- og vegetasjonsrensk
Tennebekktjønn	Sette opp kajakknaust (Bergen kommune), utskifting av bord/benk, strandrydding, skjellsand, grusing og grøfting, skog- og vegetasjonsrensk, bark, nytt bord/benk
Krohnegården	Strandrydding, skog- og vegetasjonsrensk
Ballastbryggen	Utsetting og inntak av badebøyer
Biskopshavn	Utskifting av bord/benk, infostativ og leder, strandrydding, grusing og grøfting
Brunestykket	Nytt bord/benk, utbedre sti/tilkomst og bakland, utsetting av bospann og grilloppsamler, utlegging av badebøye, strandrydding, grusing og grøfting, skog- og vegetasjonsrensk
Helleneset	Oppgradere toalettbygg, vedlikehold av maskinelt utstyr, sette opp lite grillhus, nytt bord/benk, reparere rør barnebasseng og vannledning driftsbygg, utbedre bakland, nytt utkikkspunkt med benker og grill, strandrydding, skjellsand, grusing og grøfting, skog- og vegetasjonsrensk
Sandviksbatteriet	Utbedre utkikkspunkt, reparere sikringsgjerdet, grusing og grøfting, skog- og vegetasjonsrensk
Bakarhavn	Strandrydding, grusing og grøfting
Breistein	Strandrydding, grusing og grøfting
Eidsvågneset	Fjerning av båtvrak, strandrydding
Grønskjeret	Ny leder, skifte ut stupebrett, strandrydding, skjellsand, grusing og grøfting
Hordvikhamn	Skog- og vegetasjonsrensk

Skogrydding i Ovågen i Øygarden.

Skogrydding i Kvarven friluftsområde i Bergen.

Spyling av stupebrettmatter og inntak av badebøyer.

Slått i Kalsundholmen i Austevoll kommune.

Skjøtsel og drift 2018	
Friluftsområder som blir slått inntil 8 ganger i løpet av sesongen	98
Badebøyer satt ut i sesongen	96
Stupebrett dekket med antisklimatter før sesongen	102
Toaletter spylt og rengjort gjennom sesongen	97
Badebasseng på Helleneset rengjøres og tilføres nytt vann i sommersesongen	1
Antall tonn boss fjernet fra friluftsområdene	130
Drift av utoiehus i sesongen	23
Antall områder der skog ble ryddet	42
Antall toalett beiset	7

Driftsansvar BOF	
Friluftsområder	238
Toaletter	97
Stupebrett	102
Parkeringsplasser	108
Hytter, naust og gapahuker	68
Informasjonstavler	83
Brygger og kaier	87
Bruer	39
Redningssett	179
Bord og benker	290
Turstier	62 km
Skiløyper	10 km
Turveier	38 km
Bilveier	14 km
Baderamper og padlebrygger for bevegelseshemmede	15
Fortøyningsbøyer i uthavner	11

Kystleia og utleie 2018		
Kollevåg	49 utleiedøgn	Inntekt kr 67 750
Horgo	33 utleiedøgn	Inntekt kr 9 000
Hissøyna	31 utleiedøgn	Inntekt kr 19 500
Løno	Stengt	pga. rehabilitering
Skageneset	Stengt	pga. rehabilitering
Sandholna	30 utleiedøgn	Inntekt kr 15 200

Nytt i 2018	
Toaletter	5 stk.
Brygger	4 stk.
Bruer	1 stk.
Redningssett	6 stk.
Bord og benker	17 stk.
Turveier	1 km.
Ramper for bevegelseshemmede	1 stk.
Informasjonstavler	7 stk.
Nye friluftsområder	1 stk.
Hus, naust og gapahuker	11 stk.

Område	Arbeidsoppgaver
Morvik	Rydde sti, strandrydding, skog- og vegetasjonsrensk
Storøen	Div. transportoppdrag, reparasjonssveising båtslipp, ferdigstille flytekai med landgang, skifte ramme betongkai, leder og pullerter, strandrydding, skog- og vegetasjonsrensk
Tellevik	Strandrydding, grusing og grøfting
Tømmervågen	Ny leder og tilkomst/sti, strandrydding, grusing og grøfting, skog- og vegetasjonsrensk
Våganeset	Strandrydding
Vollane	Strandrydding, skjellsand
Garnes	Strandrydding, grusing og grøfting, skog- og vegetasjonsrensk
Holmen	Strandrydding, skjellsand
Kalvtrevik	Strandrydding, skjellsand
Gullbotn	Beise og reparere varместue, beise toalett, grusing og grøfting, skog- og vegetasjonsrensk
Øvre Hellen	Rydde stier og utkikkspunkt, nytt bord/benk, nye retningsskilt Byfjellene, grusing og grøfting, skog- og vegetasjonsrensk, bark
Venehaugen/Utnenhagen	Grusing og grøfting, skog- og vegetasjonsrensk
Toppesanden	Grusing og grøfting, skog- og vegetasjonsrensk
Austrevågen	Strandrydding, grusing og grøfting
Grønevika	Strandrydding, skjellsand, grusing og grøfting
Sandholna	Utbedre tilkomststi/-vei, ilandsstigningsrampe, reparere gråsteinsmur (entreprise), montere bom, strandrydding, skog- og vegetasjonsrensk
Marmorøyane m/ holmer	Reparere trekai, rehabilitere trebro over til hovedøya, strandrydding, grusing&grøfting, skog- og vegetasjonsrensk
Mjølkevika	Strandrydding, skjellsand, grusing&grøfting, skog- og vegetasjonsrensk
Skjoldabukta	Reparasjon av grøfter og vei, sette opp huskestativ, div. reparasjoner betongkai, nytt blandedbatteri toalett, strandrydding, grusing&grøfting, skjellsand
Steingardvikane	Heving/utbedring av sti i strandsonen, 2 nye bord/benk og redningssett (Tryg-bøye), strandrydding, grusing&grøfting, skjellsand
Notabuneset	Utsetting og inntak av badeflate, strandrydding
Konsulbukta	Grusing og grøfting, skog- og vegetasjonsrensk
Fjell	
Kårtveitpollen	Opprydding/fjerning av båtplasser, strandrydding
Lønøy	Strandrydding
Hissøyna	Planere gressmark/lavvoplass, etablere bakland, nytt bord/benk, strandrydding, grusing og grøfting
Duøyna	Strandrydding
Geitvika	Strandrydding

Område	Arbeidsoppgaver
Fusa	
Hagafjora	Reparasjon av mur, strandrydding, grusing og grøfting
Skjelavikjo	Planere ut tilkomst H-rampe, strandrydding, grusing og grøfting
Vinnesholmen	Utlekking av betonglodd (lokalt)
Fusaneset	Strandrydding, skjellsand
Kvam	
Holmsund	Utsetting og inntak av badebøyer, sette opp infoplakater, økonomisk støtte til sikring av tak på bygg, strandrydding, skog- og vegetasjonsrensk
Svanholmene	Beise og tømme toalett, drenere og planere flerbruksflate/bakland, strandrydding, grusing og grøfting
Småholmene	Skifte ut stupebrett
Ljonesvågen	Strandrydding
Ploganeset	Utsetting og inntak av badebøyer
Tangeråsneset	Strandrydding, skjellsand
Norheimsund sentrum	Utsetting og inntak av 4 stk. badebøyer
Øystese sentrum	Utsetting og inntak av 4 stk. badebøyer
Lindås	
Hillandsvatnet	Etablere ny tilkomst og bakland (kommunen), beise toalett, utskifting av badebrygge, grilloppsamler, skilting parkeringsplass, strandrydding
Fisketangen	Strandrydding, skog- og vegetasjonsrensk
Kvernhusviki, Eknes	Montere tretrapp, sette opp skilt, strandrydding
Kvamsvågen	Oppgradere området med kai, kystlednaust, flerbruksflate, parkeringsplass, tilkomst og H-toalett (kommunen), nytt bord/benk, strandrydding
Nautevågen	Sette opp skilt, strandrydding, grusing og grøfting
Geitholmen	Nytt bord/benk og fortøyningsbolter
Kvalvågnes	Skog- og vegetasjonsrensk
Meland	
Håøy	Inspeksjon av svaibøye, utbedre grillplass, utbedre sti/-veinett mot Håøytoppen, strandrydding, skjellsand, grusing og grøfting, skog- og vegetasjonsrensk
Io	Strandrydding, skog- og vegetasjonsrensk
Smineset	Ny tretrapp/leder, strandrydding, skog- og vegetasjonsrensk
Fløksand	Ny grilloppsamler, strandrydding, grusing og grøfting, skjellsand, skog- og vegetasjonsrensk
Varnappen	Nytt bord/benk, strandrydding, grusing og grøfting, skog- og vegetasjonsrensk
Elvavika	Strandrydding, skog- og vegetasjonsrensk

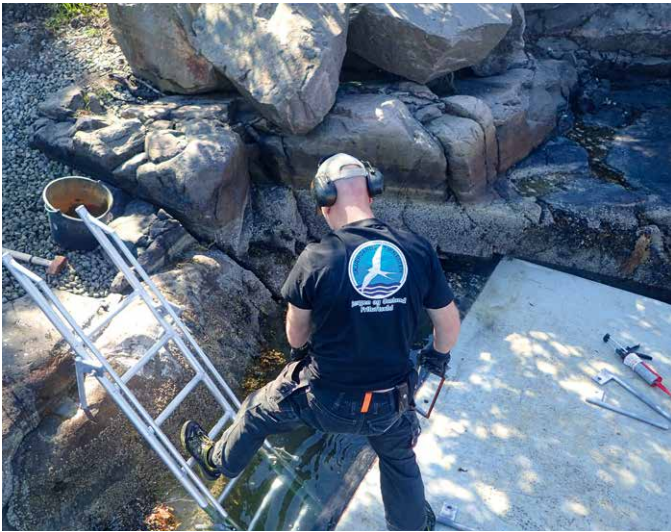
Os kai rehabiliterer badepollen og turveien i Sandholna friluftsområde i Bergen kommune.

Montering av ny tretrapp i Kvernhusviki friluftsområde i Lindås.

Kontroll av svaibøye i Uttoskavågen i Radøy kommune.

Ny badeleder på fristranden i Kollevåg friluftsområde på Askøy.

Nytt toalett i Neset friluftsområde på Hosanger i Osterøy kommune.

Område	Arbeidsoppgaver
Os	
Banktjørnflaten	Skog- og vegetasjonsrensk
Ervikane	Utsetting av 2 nye badebøyer, strandrydding, skjellsand, grusing og grøfting, skog- og vegetasjonsrensk
Oksabåsen og Storeknappen	Strandrydding
Ullsund	Strandrydding
Grindevollstøa	Gravearbeid på vei ned til området (kommunen), strandrydding, grusing og grøfting
Kalneset	Strandrydding, skjellsand
Kuskjæret	Strandrydding
Ramsholmen	Diverse transportoppdrag, infoskilt
Langøysund	Oppgradere flerbruksflate/rydde stier, nytt bord/benk og grillplass, strandrydding, grøfting og grusing, skog- og vegetasjonsrensk
Sperrevik	Strandrydding, grusing og grøfting, skog- og vegetasjonsrensk
Søvikvågen	Reparere kai, nytt bord/benk, grill og grillplass, 2 stk. redningssett, strandrydding, skjellsand
Lysøen	Inspeksjon av svaibøye, diverse transportoppdrag, nye fortøyningsbolter
Smievågen	Strandrydding, skjellsand, grusing og grøfting
Mobergsvika	Utsetting og inntak av handikaprampe, strandrydding
Skorpo	Strandrydding
Osterøy	
Husavatnet	Montere stupebrett på trebrygge, lage handikaptilpasset vei ned på trebrygge, reparere flytebrygge, grusing og grøfting
Klokkarneset	Strandrydding, skjellsand
Kreklo	Ny grill (velforening), strandrydding, skjellsand
Prestekaien Bruvik	Strandrydding, skjellsand
Neset Hosanger	Utsetting og inntak av badebøyer, skifte ut stupebrett, nytt H-toalett, beise toalett, strandrydding, grusing og grøfting
Kleiveland	Rehabiliterer kaianlegg (entreprise), div. transportoppdrag, fending av kai, nytt redningssett, 2 stk. bord/benker, nytt venteskur (velforening), nytt H-toalett, nytt skilt, strandrydding, grusing og grøfting
Radøy	
Byngja	Strandrydding
Skaganeset	Nytt grillhus, ilandstigningsrampe, 2 nye bord/benk, ny bål plass og telt plass, utbedring av tilkomst (stier), utbedring av stier v/ kystledhus, oppgradering av kystledhus, nytt skilt, flerbruksflate, strandrydding, grusing&grøfting, skog- og vegetasjonsrensk
Toska	Strandrydding
Uttoska	Inspeksjon av svaibøye, strandrydding

Område	Arbeidsoppgaver
Solheimsvika	Strandrydding, skog- og vegetasjonsrensk
Nesvatnet, Manger	Reparasjon av trebrygge v/ land, nytt H-toalett (kommunen), skog- og vegetasjonsrensk
Samnanger	
Rolvsvåg	Reparasjon toalett, strandrydding, grusing og grøfting, skog- og vegetasjonsrensk
Gjerde	Reparasjon av tilkomst, strandrydding, grusing og grøfting
Sund	
Alvøy	Strandrydding
Bjelkarøy-Buarøy	Strandrydding
Risvika	Strandrydding
Rophammaren	Strandrydding
Tysøy	Reparere og tømme toalett, strandrydding
Lerøy fort	Reparere kai (entreprenør), strandrydding
Sundskogen	Skilting/merking turstier (kommunen), grusing og grøfting, skog- og vegetasjonsrensk
Buarøy fort	Reparere pullerter, legge ut fortøyningsbøyer, reparere kajakkbrygge, strandrydding, grusing og grøfting
Tysnes	
Fluøy	Strandrydding
Ånuglo	Sette sammen og transportere ut arbeidsbrakke (SNO/Fylkesmannen), strandrydding
Kjevikjo	Strandrydding
Gunnarsvikjo	Strandrydding
Solstråleøya	Strandrydding
Apalvika	Strandrydding
Peralio	Opparbeiding av friluftsområde – grunnarbeid (kommunen)
Vaksdal	
Skipshelleren	Strandrydding
Agnavika	Utsetting og inntak av badebøyer og badebrygge, legge ut ny badebrygge, strandrydding
Sildestadskjæret	Strandrydding
Folavika	Inspeksjon av svaibøye
Stanghelle,Grøtto og Veo kai	Tilsynsrunder
Litlevika, Stanghelle	Strandrydding
Øygarden	
Lislevika	Beise og reparere toalett, strandrydding, skjellsand, grusing og grøfting
Ormhilleren	Tømme toalett, strandrydding, grusing og grøfting
Langøy	Inspeksjon av svaibøye, strandrydding
Skogsøy	Ny fugleobservasjonshytte på utkikkspunkt, sette opp kulturminnetavle i samarbeid med Hordaland fylkeskommune, strandrydding

Ny badebrygge i Hillandsvatnet i Lindås kommune. Radøybedriften Plastinvent AS har i samarbeid med BOF utviklet en ny flyteelementløsning for badebrygger.

Skjærgårdstjenesten henter og fjerner et båtvrak fra Fjell kommune.

Et område på Bjørkheim i Samnanger ble sikret som statlig friluftsområde i 2018.

Skjærgårdstjenesten henter marint avfall som frivillige har plukket på vestsiden av Sotra.

Rydding i Fluøyane naturreservat på Tysnes i samarbeid med SNO.

Tilsynskontakter 2018

Askøy	
Ystøy	Kim René Merkesvik
Færøy, Store Børøy	Bergen Kompetansesenter for Læringsmiljø
Kollevåg	Jostein Kristiansen
Sjursvika	Furehaugen Barnehage
Solnes	Ingunn Helgesen
Nordre Rotøyane, Skorpo m.m.	Morten Ragnvaldsen
Skutlevika	Ivar Irgen Merkesvik
Hanevik og Stien	Hanevik Velforening
Austevoll	
Kalsundholmen	Torleiv Blænes
Krossøy og Skår	Geir Lasse Taranger
Sveholmen	Havstril Padlekubb
Nordre Navøyvågen	Ankerkjengen båtlag
Austrheim	
Øksnes	Harald Øksnes
Børilden	Austrheim kystbarnehage
Årvika	Fonnes Bygdelag
Bergen	
Gullbotn	Gullfjell IL
Garnes	Lions Club Arna
Storøen	Åsane Seilforening / Bergen Kystlag
Godvik	Godvik Vel
Tennebekktjern	Nipedalen Vel
Eidsvågneset	Eidsvågneset Vel
Tellevik, Hordvikhavn og Bakarhavn	Hordvik Bygderåd
Brunestykket	Lønborg Borettslag
Notabuneset	Sageneset Vel
Kvarven	Gravdal Vel
Morvik	Espen Raa Nilsen
Tømmervågen	Njård Ro- og kajakklubb
Våganeset	Båtlaget Kystliv
Langestranden	Kråkenes Vel
Marmorøyane med holmer	Marmorguttene
Søndre Hetlevik	Juvente Diskgolf
Biskopshavn og Venehaugen/Utnehagen	Biskopshavn Vel
Fanafjellet	Fanabygdens Venner
Kyrkjetoen	Bergen kompetansesenter for Læringsmiljø

Strandebarm Grendautval er med å tilrettelegger for bedre oppholdsareal i Svanholmmane friluftsområde i Kvam.

Kriminalomsorg i frihet beiser det nye grindabygget i Skageneset friluftsområde i Radøy kommune.

Bygdelaget på Kleiveland i Osterøy kommune rehabiliterte kaiskuret i friluftsområdet. På bildet kontaktperson Erling Kleiveland.

Bygdelaget DRØ-Vel bygget nytt toalett i Øksnes friluftsområde i Austrheim.

Tilsynskontakter 2018

Fjell	
Lønøy og Hissøyna	Steinar Lønøy
Kårtveitpollen	NJFF-Hordaland
Duøyna	Tore Samuelsen
Langøyholmane	Birger Løvland
Kobbavågen	Kjell Olav Lokøy
Fusa	
Hagafjører	Hagafjører Vel
Skjelavikjo	Strandvik Bygdelag
Kvam	
Sandvenholmen	Hardanger Fartøyvernssenter
Mundheimsvika	Mundheim Grendautval
Holmsund	Nedre Valland-Nes Grendalag
Småholmane	Omastrand Grendautval
Ljonesvågen	Innstranda Grendautval
Ploganeset, Svanholmmane og Tangeråsneset	Strandebarm Grendautval
Skårsvatnet	Soldal og Porsmyr Grendautval
Ståvika	Tørvikbygd Grendautval
Lindås	
Fisketangen	Frode S. Øgaard
Vallevik	Oksnes Grendalag
Littlevågen, Fyllingsnes	Eikanger Bygdelag
Kvernhusviki, Eknes	Eknesvågens Venner
Kvalvågnes	Ones og Kvalvåg Grendalag
Nautevågen	Lindås Bygdelag
Meland	
Fløksand	Karl Arne B. Haugsvær
Elvavika	Frekhaugmarka Vel
Holme	Holmemarka Vel
Håøya	Flatøy Bygdelag
Hestdal	Jørgen Ølsvoll
Varnappen	Nordhordland Folkehøgskole
Osterøy	
Husavatnet	Lonevåg Grendalag
Prestekaia og Eidsvika	Bruvik Grendaråd
Neset, Hosanger	Mjøsdaalen Grendaråd
Klokkarneset	Hamre Grendaråd
Radøy	
Trettholmen	Vidar Morken
Solheimsvika	Simon Walther Grandahl
Toska	Ove Toska, Arve Skjellanger
Skageneset	Skagenesets Venner
Samnanger	
Rolvsvåg	Per Helge og Eiliv Våge

Sund	
Risvika og Rophammaren	Tofterøy Bygdelag
Barholmen	Skogestranda Velforening
Tyssøy	Utegruppa i Fjell kommune
Sundskogen	Jarle Sælensminde
Austre Synsholmen, Alvøy, Tyssøy	Tyssøy Beitelag
Bjelkarøy-Buarøy	Tom Eide Knudsen
Tysnes	
Krabbapollen	Maria Cecilie Haaland
Fluøy og Gunnarsvikjo	Lars Martin Haugland
Klubben	Trond Borg
Kjevikjo	Asbjørn Myklestad
Apalvika	Lunde Bygdelag
Myrdal	Myrdal Gard
Peralio	Båtlaget Njord/Tysnes
Os	
Søvikvågen	Søvikvågens Venner
Grindevollstøa (Skeisstøa)	Skeisstøa Vel
Oksabåsen	Jørn Hafslund
Banktjørnflaten, Mobergsvikjo og Ervikane	Dagfinn Riple
Langøysund	Kjell Skorpen
Raudlio	Olav Hatleli
Ramsholmen	Os Rotary Klubb
Lysøen	Museet Lysøen
Mobergsvikjo	Bjørn Moberg
Ervikane, Kalneset, Kuvågen og Skorpo	Livskvalitet-Vartun Oppfølgings-tjeneste
Ullsund	Jan Tore Døsen
Kalneset	Tore Hjelle Lekven
Øygarden	
Skogsøy	Breivik og Herdlevær Ve og Vel
Ormhilleren	Utegruppa i Fjell kommune
Langøy	Tormod Magnesen
Ovågen	Breivik Nærmiljøutvalg
Vaksdal	
Sildestadskjæret	Vaksdal Vel
Agnavika	Stanghelle Vel

Ordfører i Bergen, Marte Mjøs Persen, åpner arrangementene «En skoledag ved sjøen under Kystsogevekene». Åpningsarrangementet var lagt til Helleneset friluftsområde i Bergen.

Åpning av Kleiveland friluftsområde i Osterøy kommune.

Styret i BOF på befaring for å se på utviklingsmuligheter i Håøya friluftsområde i Meland kommune.

Fra workshop om kystled og kystkultur på Hissøyna, sammen med Oslofjorden Friluftsråd og Fjordkysten Friluftsråd.

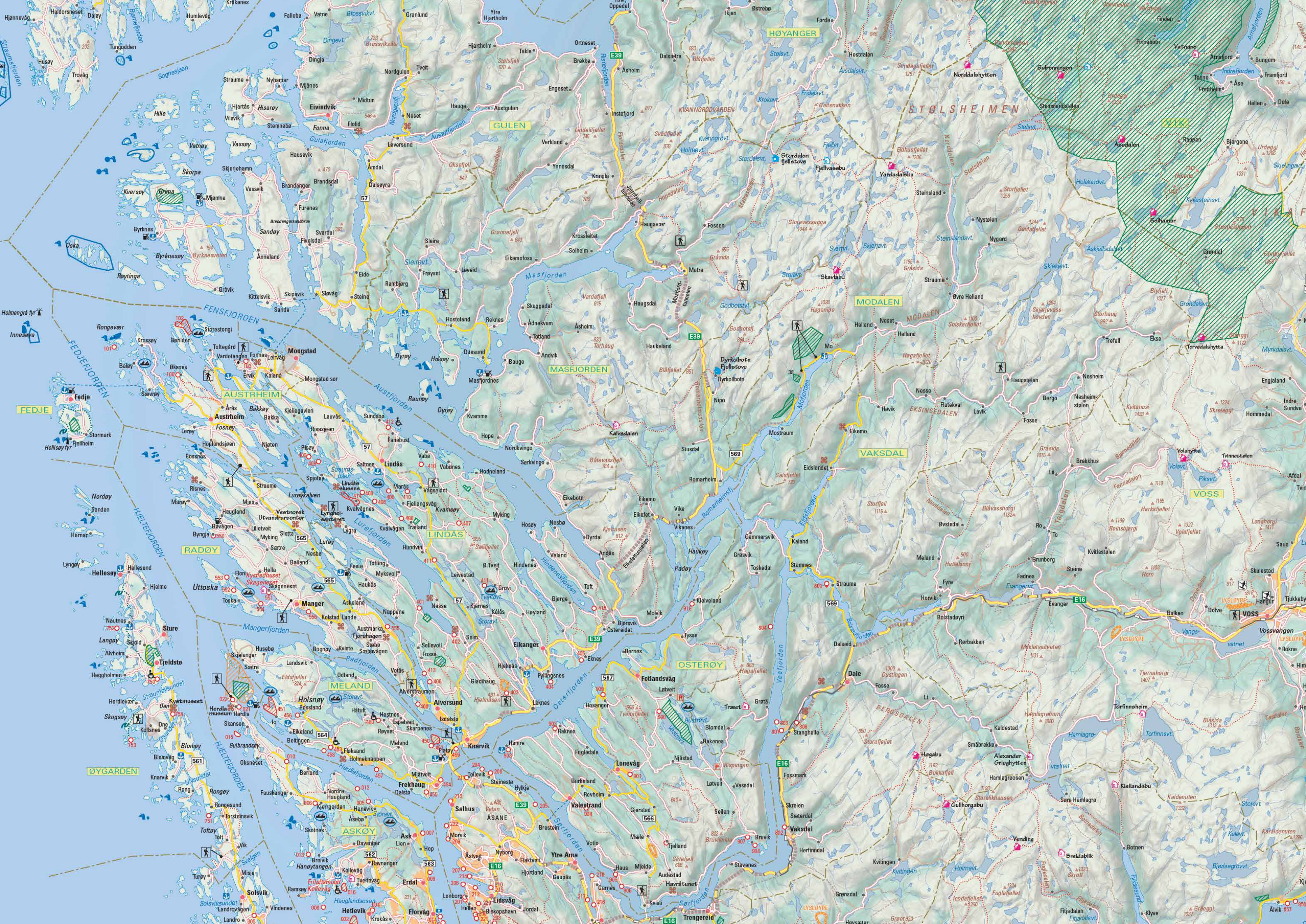

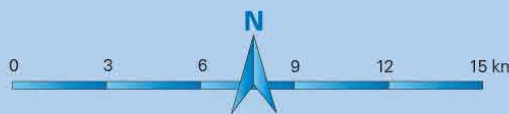
Elever fra Holen skole prøver ut sikkerhet i og ved sjøen, i samarbeid med Stend videregående skole og Coasteering.no.

Eiendomsoversikt

OMRÅDE	AREAL	STATLIG S.	HOVEDEIER
ASKØY			
001 Damskjærneset	19,1	Ja	BOF
002 Skorpo m.m.	496,9	Ja	BOF
003 Øyarodden	1,8	Ja	Staten
004 Geitholmen	6,6		BOF
005 Hanevik	2,1	Ja	BOF
006 Skutlevika	25,1	Ja	BOF
007 Lyngvik	17,3	Ja	BOF
008 Nordre Rotøyane	77,9	Ja	BOF
009 Solnes	52,2	Ja	BOF
010 Sjursvika	25,9	Ja	BOF
011 Solfjell	9,5		Kommunen
012 Stien	37,1	Ja	BOF
013 Store Børøy	156,9	Ja	BOF
014 Tjuavågen	29,8	Ja	BOF
015 Ystøy	64,2	Ja	Staten
016 Kollevåg	613,2	Ja	Kommunen (Bergen)
017 Færøy	173,2	Ja	Staten
018 Lamholmen	46,4	Ja	BOF
019 Gulskjeret	4,1	Ja	Staten
020 Haabsøy	4,5	Ja	Staten
021 Herdla kai	1	Ja	Staten
022 Herdla fort	192,7	Ja	Staten
AUSTEVOLL			
050 Kalsundholmen	69,6	Ja	BOF
051 Krossøy	132,8	Ja	BOF
052 Navøyvågen	140,3	Ja	BOF
053 Skår	145	Ja	BOF
054 Sandtorv	118,4	Ja	BOF
055 Horgo	49,8		Kommunen
057 Blænesøy	21,7	Ja	Staten
058 Sveholmen	16,6	Ja	Staten
059 Marstein fyr	80,7	Ja	Kommunen
AUSTRHEIM			
100 Øksnes	84,9		Kommunen
101 Sauøy	110	Ja	Staten
102 Børilden	606	Ja	Staten
103 Årvika	19	Ja	Staten
BERGEN			
150 Kyrkjetoen	48		Kommunen
151 Langestranden	4,2		Annet: Langelegatene
152 Godvik	2,1	Ja	BOF
153 Kjøkkelvika	9,5	Ja	BOF
154 Solviken	11,5	Ja	BOF
155 Søndre Hetlevik	21,5	Ja	BOF
156 Sætrevik	11	Ja	Kommunen
157 Håkonshella	1	Ja	BOF

OMRÅDE	AREAL	STATLIG S.	HOVEDEIER
158 Kvarven	549,7		Staten: Forsvarsbygg
159 Tennebekk-tjørna	57,4		Kommunen
160 Krohnegården	21,3		Kommunen
200 Biskopshavn	10,2		Kommunen
201 Brunestykket	94		Kommunen
202 Helleneset	28	Ja	Kommunen
203 Sandviksbatteriet	75	Ja	Staten
204 Bakarhavn	15	Ja	BOF/kommunen
205 Breistein	3,4	Ja	BOF
206 Eidsvågneset	2,2		Kommunen
207 Grønskjeret	32,4	Ja	BOF
208 Hordvikhamn	20,7	Ja	BOF/kommunen
209 Morviksanden	24,4	Ja	BOF
210 Storøen	37		Kommunen
211 Tellevik	2,6		Privat
212 Tømmervågen	43,4	Ja	BOF
213 Storåkvika	6		Kommunen
214 Våganeset	45	Ja	Kommunen
215 Vollane	15	Ja	Kommunen
216 Garnes	27,5	Ja	BOF
217 Holmen i Arnåvågen	5,3		Priv./kommunen
218 Kalvtrevik	4,2		Kommunen
219 Gullbotn	2741	Ja	Kommunen
220 Øvre Hellen	89	Ja	Staten/privat
221 Venehaugen/Utnenhagen	13		Kommunen
222 Toppesanden	14,8	Ja	Kommunen
250 Austrevågen	4	Ja	BOF
251 Fanaholmen	10	Ja	Kommunen
252 Grønevika	21		Kommunen
253 Sandholna	59	Ja	Kommunen
254 Krokeide	546		Kommunen
255 Lønninghavn	21,5		Kommunen
256 Marmorøyane	175,2		Kommunen
257 Mjølkevika	21		Fylkeskomm.
258 Skjoldbukta	9	Ja	Kommunen
259 Steingardsvikane	35	Ja	Kommunen
260 Stendaholmen	22,4		Fylkeskomm.
261 Mildevågen	4		Kommunen
262 Notabuneset	3,4	Ja	Kommunen
263 Fanafjell	1338		Staten
264 Store Milde	15	Ja	Staten/kommunen
265 Bontveit	1,4		Privat
266 Konsulbukten	8		Statsbygg

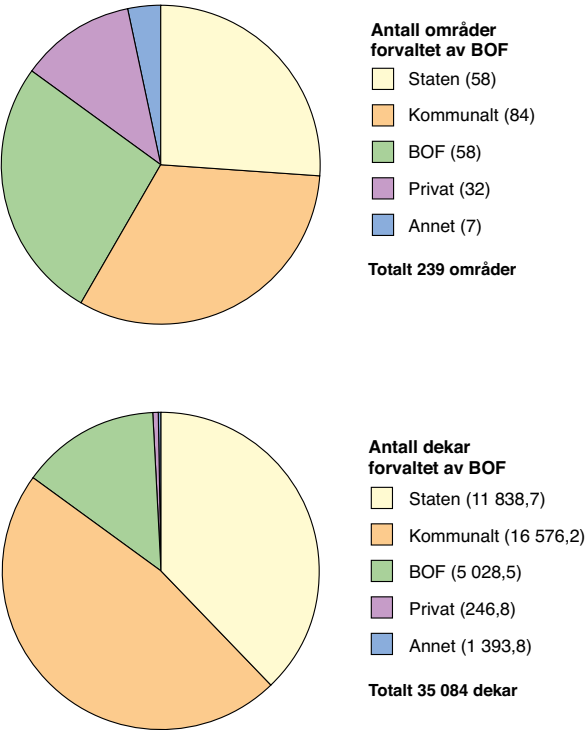

OMRÅDE	AREAL	STATLIG S.	HOVEDEIER
FJELL			
300 Kårtveitpollen	40,4	Ja	BOF/staten
301 Lakseskjæret	14,2	Ja	BOF
302 Langøy-holmane	6,3	Ja	BOF
303 Lønøy	790,2	Ja	BOF
304 Myntevika	25,5	Ja	BOF
305 Olsvika	1,6	Ja	BOF
306 Kalsøyane	48	Ja	Staten
307 Hissøyna	269,9	Ja	Staten
308 Duøyna	75	Ja	Staten
309 Kobbavågen	166	Ja	BOF
310 Små Geitarøyna	14,7	Ja	BOF
311 Søre Klovholmen	16	Ja	BOF
312 Ystholmane	21,4	Ja	BOF
313 I. Senholmen og V. Lyngholmen	24,7	Ja	BOF
314 Barmane	498	Ja	Staten
315 Kjeholmen	11,5	Ja	Staten
316 Narøyvågen	129	Ja	Staten
317 Geitvika	43,3	Ja	Privat/Staten
FUSA			
350 Hagafjøra	4,3		Kommunen/privat
351 Skjelavikjo	18,3	Ja	Staten/kommunen
352 Vinnesholmen	31,6		Kommunen
353 Fusaneset	13	Ja	Staten
354 Bygdastølen	1,8		Privat
LINDÅS			
400 Hillandsvatnet	18,2		Kommunen
401 Vallevik	35,6	Ja	Staten
402 Fisketangen	51,2	Ja	Kommunen
403 Hopsdalen	6,2	Ja	Kommunen
404 Litlevågen	5,4	Ja	Kommunen
405 Kvernhusviki	3,7	Ja	Kommunen
406 Kvamsvågen	4		Kommunen
407 Fjellsbø	1		Kommunen
408 Padleløype 1	0,3		Privat
409 Padleløype 2	0,8		Privat
410 Padleløype 3	0,5		Privat
411 Padleløype 4	0,8		Privat
412 Nautevågen	13	Ja	Privat
413 Geitholmen	2,3		Privat
414 Kvalvågnes	1271	Ja	Staten
415 Furvågen	4,7	Ja	Privat
MELAND			
450 Håøya	268	Ja	Staten
451 Io	753	Ja	BOF
452 Smineset	5	Ja	Staten
453 Fløksand	8,4	Ja	Staten

OMRÅDE	AREAL	STATLIG S.	HOVEDEIER
454 Varnappen	43,9	Ja	Kommunen/privat
455 Elvavika	53,2	Ja	Kommunen
456 Rylandsneset	96,6	Ja	Kommunen
457 Holme	56,3		Kommunen
458 Leirvik gard	1,2		Fylkeskomm.
459 Hagelsund	15,2	Ja	Staten
460 Hestdal	0,5		Kommunen
OS			
500 Banktjørnflaten	6,8	Ja	BOF
501 Ervikane	948	Ja	Staten
502 Askvikvågen	1,6		Statskog
503 Oksabåsen og Storeknappen	176,8	Ja	Staten
504 Vetlaneset	20,5	Ja	Staten
505 Ullsund	232,3	Ja	Staten
506 Skeistøa	5	Ja	BOF/kommunen
507 Halhjemsøy	2,3	Ja	BOF
508 Kalneset	27,7	Ja	BOF/kommunen
509 Kuskjæret	14,7	Ja	BOF
510 Ramsholmen	1,3	Ja	BOF
511 Langøysund	48	Ja	Stat/priv.
512 Sperrevik	5,2	Ja	BOF
513 Søvikvågen	6,3	Ja	Privat/Staten
514 Stokkavik	12	Ja	BOF
515 Tøsdal	0,2		Privat
516 Lysøya	816		Annet: Fortidsminnefor.
517 Eidsvika	0,2	Ja	BOF
518 Halhjemsmarka	37	Ja	Kommunen
519 Raudlia	10206	Ja	Kommunen
520 Framnes	6	Ja	Kommunen
521 Smievågen	21,2	Ja	Privat
522 Mobergsvika	8		Privat
523 Skorpo	108	Ja	Staten
RADØY			
550 Byngja	80,5	Ja	BOF
551 Skageneset	56,7	Ja	Kommunen/BOF
552 Toska	183,4	Ja	Staten
553 Uttoska	141	Ja	Staten
554 Trettholmen	22	Ja	Staten
555 Solheimsvika	12,4	Ja	Staten
556 Nesvatnet	19,5		Kommunen
SAMNANGER			
600 Rolfsvåg	93	Ja	Staten
601 Flesjane	886		Kommunen
602 Gjerde	3		Privat
603 Totræna	4		Privat
604 Bjørkheim	2,1	Ja	Kommunen
SUND			
650 Alvøy	90	Ja	BOF
651 Barholmen	12,5	Ja	BOF
652 Bjelkarøy-Buarøy	65	Ja	BOF

OMRÅDE	AREAL	STATLIG S.	HOVEDEIER
653 Risvika	6,7		BOF
654 Rophammaren	52	Ja	BOF
655 Tyssøy	360	Ja	BOF
656 Lerøy fort	32	Ja	Staten
657 Austre Synsholmen	11	Ja	BOF
658 Sundskogen	646	Ja	Staten
659 Sætrevika	13,7	Ja	Staten
660 Buarøy fort	291	Ja	Staten
661 Risøyna	81	Ja	Staten
TYSNES			
700 Fluøy	38,6		Kommunen
701 Krabbapollen	9,6		Privat
702 Klubben	14,7		Privat
703 Ånuglo	2683,9	Ja	Staten
704 Kjevikjo	39,4		Privat
705 Gunnarsvikjo	10,7		Privat
706 Solheimsdalen	1	Ja	Privat
707 Dalen	0,7		Komm.
708 Myrdal	1		Privat
709 Solstråleøya	19,6		Kommunen
710 Skaret	0,5		Privat
711 Apalvika	2,3		Kommunen
712 Peralio	2,8		Kommunen
ØYGARDEN			
750 Lislevika	9,5		Kommunen
751 Ormhilleren	144	Ja	Staten/BOF
752 Langøyna	146	Ja	BOF
753 Skogsøy	318,7	Ja	Staten
754 Ovågen	34,7	Ja	Staten
VAKSDAL			
800 Skipshelleren	6		Privat
801 Aganavika	4,4		Kommunen
802 Sildestad-skjæret	1,2		Kommunen
803 Folavika	128,2		Kommunen
804 Veo kai	0,2		Kommunen
805 Heggjebotnen	2,4		Kommunen
806 Litlevika	5	Ja	Kommunen
KVAM			
850 Kvamsøy	270	Ja	Kommunen
851 Sandvenholmen	7,6	Ja	Kommunen
852 Holmsund	10,7	Ja	Kommunen
853 Svanholmane	5,7	Ja	Kommunen
854 Dysvikholmen	13,7	Ja	Kommunen
855 Lunhaug	3,3	Ja	Kommunen
856 Ståvika	11,3	Ja	Kommunen
857 Auganestrondi	13,3		Kommunen
858 Bersetrondi	16,1		Kommunen
859 Småholmane	6,3		Privat
860 Ljonesvågen	9		Kommunen

OMRÅDE	AREAL	STATLIG S.	HOVEDEIER
861 Ploganeset	9,4		Kommunen
862 Skårsvatnet	3,4		Privat
863 Tangeråsneset	34		Kommunen
864 Breievne	2,5		Kommunen
865 Øystese sentrum	1,7	Ja	Kommunen
866 Norheimsund sentrum	7,8		Kommunen
867 Mundheims-vika	2		Privat
*868 Kvamskogen			Privat
OSTERØY			
900 Selviki	1,8	Ja	Staten
901 Husavatnet	31		Kommunen
902 Hjellevik	5,5		Privat
903 Klokkarneset	34		Annet: Oppl.v.fond
904 Brakvatnet	4		Privat
905 Kreklo	3		Annet: Oppl.v.fond
906 Inste Lekneset	4		Annet: Oppl.v.fond
907 Prestekaien	1		Annet: Oppl.v.fond
908 Eidsvika, Bruvik	6		Kommunen
909 Neset	6,6		Kommunen
910 Kleiveland	4,6	Ja	Privat
Til sammen 239 områder	35084 dekar	152 statlig sikrete	

	Note	2018	Budsjett	2017
Driftsinntekter				
Kontingenter		8 295 162	8 295 162	8 044 431
Andre inntekter		739 739	740 000	1 272 213
Overføringer med krav til motytelse		4 260 412	675 000	2 763 050
Statlige tilskudd inkludert Friluftsrådenes Landsforbund	9	14 575 722	14 388 000	14 529 659
Fylkeskommunale tilskudd	9	6 208 719	4 810 000	3 975 689
Sum driftsinntekter	1	34 079 754	28 908 162	30 585 042
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	3,4	10 135 654	10 090 000	8 914 311
Sosiale utgifter	3	2 071 582	2 700 000	2 770 347
Kjøp av varer og tjenester	4	18 055 479	14 029 000	12 367 735
Overføringer		3 627 442	0	2 391 855
Avskrivninger	6	1 939 993	0	1 760 819
Sum driftsutgifter	1	35 830 150	26 819 000	28 205 067
Brutto driftsresultat		-1 750 396	2 089 162	2 379 975
Finansinntekter				
Renteinntekter		81 045	100 000	109 374
Renteutgifter og andre finansielle utgifter		116 001	124 000	142 077
Avdragsutgifter	8	649 698	647 000	623 782
Motpost avskrivninger	6	1 939 994	0	1 760 819
Netto driftsresultat		-495 056	1 418 162	3 484 309
Interne finanstransaksjoner				
Bruk av tidligere års mindreforbruk	5	2 786 039	2 786 039	1 931 965
Bruk av disposisjonsfond	5	1 986 039	1 986 039	0
Sum bruk av avsetninger		4 772 078	4 772 078	1 931 965
Overført til investeringsregnskapet	5	586 929	0	698 270
Avsetning til disposisjonsfond	5	2 786 039	2 786 039	1 308 423
Avsetninger til bundne fond		0	0	623 542
Sum avsetninger		3 372 968	2 786 039	2 630 235
Regnskapsmessig mindreforbruk	5	904 054	3 404 201	2 786 039

	Note	2018	2017
Inntekter			
Overføringer med krav til motytelse		351 233	157 049
Statlige overføringer		0	100 000
Sum inntekter		351 233	257 049
Utgifter			
Kjøp av varer og tj. som inngår i tj.produksjonen		1 686 234	798 270
Overføringer		351 233	157 049
Sum utgifter	6	2 037 467	955 319
Finans-transaksjoner			
Avsetninger til bundne fond		0	0
Sum avsetninger		0	0
Finansieringsbehov		1 686 234	698 269
Dekket slik:			
Bruk av lån		0	0
Overføring fra drifts-regnskap		586 929	698 269
Bruk av bundne fond		1 099 305	0
Sum finansiering		1 686 234	698 269
Udekket/udisponert		0	0

KYSTSOGEVEKENE: Mer enn 1100 elever fra ulike skoler i Bergenregionen fikk prøve roaktivitet i prosjektet «Me snakkast på Fjorden», et samarbeidsprosjekt mellom Kystsogevekene, Bergen og Omland Friluftsråd, Coasteering AS og FN-sambandet. Foto: Coasteering.no

Tabell inntekter 2018 – kontingenter og tilskudd

Tabellen viser regnskapstillene med kontingenter og andre tilskudd og inntekter, fordelt på de enkelte deltakerkommunene. Av oppsettet kan vi se at for hver krone medlemskommunene har betalt inn i medlemskontingent, får de i snitt kr 4,06 tilbake når alle tilskudd og inntekter regnes med. Medlemskommunenes innbetaling til BOF utgjør 24,6 % av totalbudsjettet i 2018.

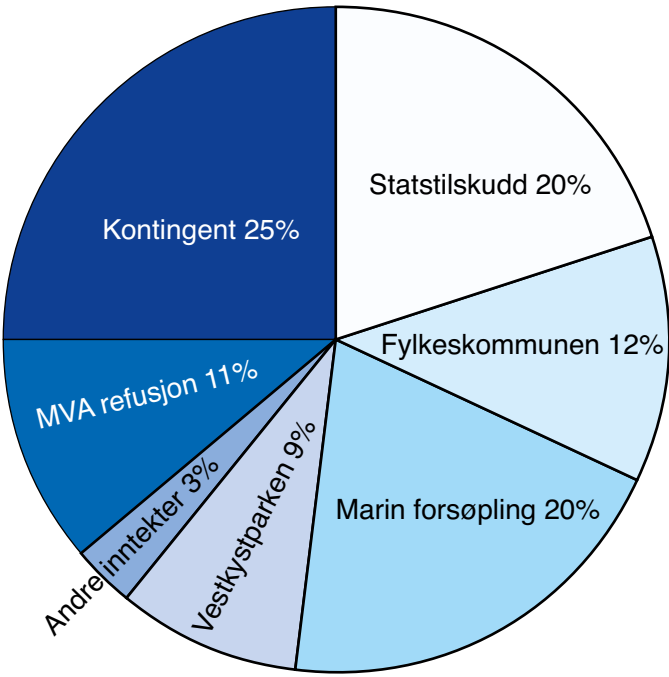
Kommune	Kontin-gent	Kontingent % andel	Mva kompensasjon	Tilskudd fylke	Vestkyst-parken	Statstil-skudd via FL	Statstilskudd tiltak/aktivitet i frilufts-områder	Marin forsøpling	Andre inntekter	S U M
Askøy	553 805	6,7	252 426	270 517	211 909	97 346	357 234	451 449	55 165	2 249 852
Austevoll	99 733	1,2	45 459	48 717	38 162	17 531	64 333	81 300	9 934	405 169
Austrheim	55 796	0,7	25 432	27 255	21 350	9 808	35 991	45 484	5 558	226 673
Bergen	5 350 098	64,5	2 438 587	2 613 365	2 047 176	940 424	3 451 101	4 361 279	532 925	21 734 954
Fjell	484 786	5,8	220 967	236 804	185 500	85 214	312 713	395 187	48 290	1 969 459
Fusa	75 035	0,9	34 201	36 652	28 712	13 189	48 402	61 167	7 474	304 832
Kvam	161 679	2,0	73 694	78 975	61 865	28 419	104 292	131 797	16 105	656 826
Lindås	302 138	3,6	137 715	147 586	115 611	53 109	194 895	246 296	30 096	1 227 446
Meland	153 798	1,9	70 101	75 126	58 850	27 034	99 208	125 373	15 320	624 810
Os	387 917	4,7	176 813	189 486	148 434	68 187	250 227	316 221	38 641	1 575 926
Osterøy	154 471	1,9	70 408	75 455	59 107	27 152	99 642	125 921	15 387	627 544
Radøy	98 214	1,2	44 766	47 975	37 581	17 264	63 353	80 062	9 783	398 998
Samnanger	47 762	0,6	21 770	23 330	18 276	8 395	30 809	38 934	4 758	194 035
Sund	135 866	1,6	61 928	66 367	51 988	23 882	87 641	110 755	13 534	551 960
Tysnes	54 546	0,7	24 862	26 644	20 872	9 588	35 185	44 465	5 433	221 595
Vaksdal	79 129	1,0	36 067	38 652	30 278	13 909	51 042	64 504	7 882	321 464
Øygarden	95 389	1,2	43 479	46 595	36 500	16 767	61 531	77 759	9 502	387 521
SUM	8 290 162	100	3 778 675	4 049 500	3 172 170	1 457 219	5 347 600	6 757 952	825 785	33 679 063

Andre inntekter: Andre inntekter: Leieinnt. = kr 133.800, Småbåth. = kr 54.178, Renter = kr 81.046, Kont.medlemsorg. = kr 5.000, Salg padlebok = kr 71.980, IUA deltakelse = kr 391.472, Div. inntekter: kr 88.309.

Endringer i Friluftsrådet i perioden 2000 til 2018

	2000	2018	Endring	Endring i %
Antall kommuner	13	17	4	30,8 %
Folketall	324650	436849	112199	34,6 %
Kontingentens andel av totalbudsjett	58 %	25 %	-0,33	-57,6 %
Forvaltet areal i dekar	21878	35078	13200	60,3 %
Antall ansatte	10	16	6	60,0 %
Antall områder	166	238	72	43,4 %
Antall toaletter	56	100	44	78,6 %
Antall områder slått	34	105	71	208,8 %
Antall bord og benker	35	317	282	805,7 %
Antall stupebrett	49	103	54	110,2 %
Antall svaibøyer	1	11	10	1000,0 %
Antall redningsbøyer	31	183	152	490,3 %
Antall badebøyer	34	100	66	194,1 %

Inntektsfordeling Friluftsrådet 2018

ÅRSREGNSKAP 2018 BALANSE

	Note	2018	2017
EIEDELER			
Anleggsmidler			
Faste eiendommer og anlegg	6	16 446 545	16 715 373
Skip, traktor, driftsmidler	6	10 414 921	10 399 852
Pensjonsmidler	3	24 612 987	23 181 036
Sum		51 474 453	50 296 261
Omløpsmidler			
Kortsiktige fordringer	2	2 747 471	1 094 658
Premieavvik	2	576 009	0
Kasse, postgiro, bankinnskudd	2	10 676 577	13 758 165
Sum		14 000 057	14 852 823
SUM EIEDELER		65 474 510	65 149 084
EGENKAPITAL			
Disposisjonsfond	5	6 523 837	6 523 837
Bundne investeringsfond	5	781 425	1 080 730
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	5	904 054	2 786 039
Kapitalkonto	7	26 294 113	25 557 327
Sum		34 503 429	35 947 933
Langsiktig gjeld			
Pensjonsforpliktelse	3	22 628 646	21 537 542
Langsiktige lån	8	2 551 696	3 201 394
Sum		25 180 342	24 738 936
Kortsiktig gjeld			
Annen kortsiktig gjeld	2	5 790 739	4 114 731
Premieavvik	2	0	347 484
Sum		5 790 739	4 462 215
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		65 474 510	65 149 084

Noter til årsregnskapet for 2018

Note 1 – Regnskapsprinsipper

Bergen og Omland Friluftsråd (BOF) er et interkommunalt samarbeidsorgan etter kommunelovens § 27. Årsregnskapet for BOF er satt opp i samsvar med kommuneloven og tilhørende regnskapsbestemmelser i forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper og god kommunal regnskapsskikk. Årsregnskapet omfatter alle økonomiske midler som er anskaffet i året, og anvendelsen av disse midlene. Utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger regnskapsføres brutto. BOF eier og forvalter en rekke eiendommer i regionen. De fleste av eiendommene er under kategori LNF og er i henhold til tidligere års praksis ikke balanseført i BOFs regnskap. Bergen og Omland Friluftsråd har på vegne av sine medlemmer til oppgave å sikre, tilrettelegge og forvalte bade- og friluftsområder i Bergens-regionen. BOF har således et ikke-økonomisk formål.

Note 2 – Spesifikasjon av endring i arbeidskapital

Omløpsmidler	31.12.18	01.01.18	Endring
Kortsiktige fordringer	2 747 471	1 094 658	1 652 813
Premieavvik	576 009	-	0
Kasse og bankinnskudd	10 676 577	13 758 165	-3 081 588
Kortsiktig gjeld			
Annen kortsiktig gjeld	5 790 739	4 114 731	1 676 008
Premieavvik	-	347 484	-347 484
Netto arbeidskapital	7 633 309	7 823 382	-190 073

Note 3 – Pensjoner

BOF har en kollektiv pensjonsordning og en avtalefestet pensjonsavtale for samtlige av sine ansatte i Bergen kommunale pensjonskasse. Det er en ytelsesbasert pensjonsordning, og pensjonsberegningen er utarbeidet på bakgrunn av NRS6. Pensjonskostnader per. 31.12.2018, og tilpasset reglene i regnskapsforskriften § 13. Følgende økonomiske forutsetninger ligger til grunn (følger NRS):

Diskonteringsrente	2,40 %
Lønnsvekst	2,50 %
G-regulering	2,25 %
Pensjonsregulering	1,48 %
Forventet avkastning	4,10 %

Årlig pensjonskostnad beregnes som verdien av årets pensjonsopptjening og rentekostnad på pensjonsforpliktelser fratrullet avkastning på pensjonsmidler. Differansen mellom innbetalt premie og beregnet pensjonskostnad er årets premieavvik. Årets premieavvik balanseføres, mens fjorårets premieavvik inntektsføres (ev. utgiftsføres) i sin helhet.

	2018	2017
Årets pensjonsopptjening	1 257 179	1 045 014
Rentekostnad av pensjonsforpliktelse	538 617	528 919
Avkastning pensjonsmidler	-796 589	-603 773
Administrasjonskostnad	86 517	95 378
Netto pensjonskostnad	1 085 724	1 065 538

Årets premieavvik	2018	2017
Innbetalt premie	1 590 552	1 370 081
Netto pensjonskostnad	1 085 724	1 065 538
Årets premieavvik eksl. aga	-504 828	-304 543

Årets premieavvik = akkumulert premieavvik = -576 009

Pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler inngår i BOFs balanse, under henholdsvis langsiktig gjeld og anleggsmidler. Ikke resultatført estimatavvik inngår i pensjonsmidlene i balansen.

	2018	2017
Brutto påløpt forpliktelse	22 628 646	21 537 542
Pensjonsmidler	20 625 261	19 029 329
Ikke-resultatført estimatavvik	-3 742 508	-3 948 609
Netto arbeidsgiveravgift	-245 218	-203 096
Netto balanseførte pensjonsmidler	1 984 341	1 643 492

Note 4 – Lønnskostnader og godtgjørelser

Antall årsverk / utvikling siste tre år

2018	- 16
2017	- 15
2016	- 14

Godtgjørelse til daglig leder

Lønn og annen godtgjørelse til 19.08.2018, kr 565 955
Lønn og annen godtgjørelse fra 20.08.2018, kr 338 815
Daglig leder har en ytelsesbasert pensjonsordning via Bergen kommunale pensjonskasse.

Godtgjørelse til styret

Styrehonorar kr 58 000

Revisor

Kostnadsført revisjonshonorar for 2018 utgjør kr 55 000 eks mva. I tillegg kommer honorar for andre tjenester med kr 54 500 eks. mva.

Note 5 – Bruk og avsetning til fond

	Disposisjonsfond	Regnskapsmessig mer-mindreforbruk	Totalt
Inngående balanse	6 523 837	2 786 039	9 309 876
Bruk i 2018	1 986 039	2 786 039	2 786 039
Avsetninger i 2018	1 986 039	904 054	3 690 093
Utgående balanse	6 523 837	904 054	10 213 929

	Båtfond	Eiendomsfond	Totalt
Inngående balanse	873 543	207 187	1 080 730
Netto bruk i 2018	1 058 133	41 172	1 099 305
Avsetninger i 2018	800 000	-	800 000
Utgående balanse	615 410	166 015	781 425

Note 6 – Anleggsmidler

Bokført verdi av anleggsmidler er satt opp etter regnskapsforskriftens § 8. Anleggsmidler aktiveres til brutto anskaffelseskost, og avskrives lineært over antatt levetid, definert i forskriften.

	Maskiner	Adm. system	Båt	Bygg	Eiendom
Avskrivningstid	10 år	5 år	20 år	40 år	Ingen
Anskaffelses-kost 01.01.	4 239 491	1 865 389	10 855 886	15 500 102	2 847 713
Akk. avskrivninger	1 809 281	354 971	4 396 663	1 632 440	-
Inngående balanse 01.01.	2 430 209	1 510 418	6 459 223	13 867 662	2 847 713
Årets tilgang	395 748	191 181	1 058 133	-	41 172
Årets avskrivninger	618 985	461 627	549 381	310 002	-
Utgående balanse	2 206 972	1 239 972	6 967 975	13 557 660	2 888 885

Note 7 – Kapitalkonto

Kapitalkonto 01.01.	25 557 327
+ Årets tilganger i investeringsregnskap	1 686 234
- Årets av- og nedskrivninger	1 939 995
+ Endring pensjonsmidler	1 426 014
- Endring pensjonsforpliktelse	1 091 104
+ Aga nettopensjonsmidler	5 939
+ Avdrag	649 698
Kapitalkonto 31.12.	26 294 113

Note 8 – Langsiktig gjeld

Type	Beløp	Løpetid	Rente	Rentesats	Avdrag 2018
Annuitet	3 201 394	20 år	flytende	3,40 %	649 698

Minimumsavdrag etter forenklet formel, jf. kommunelovens § 50 nr 6, er beregnet til kr 256 000.

Note 9 –Tilskudd

Utover tilskudd til drift av friluftsområdene inkl. Vestkystparken, har BOF fått følgende øremerkede tilskudd i 2018:

Spillemidler:
Kr. 1 613 000 til forskjellige prosjekter i medlemskommunene.
Til samarbeidsprosjektet for opprydning i marin forsøpling i skjærgården:
Kr. 5 400 000 fra Miljødirektoratet
Kr. 1 000 000 fra Hordaland fylkeskommune
Kr. 570 000 fra Skjærgårdstjenesten
Til kartlegging og verdsetting av friluftsområder, HFK:
Kr. 288 000 fra Hordaland fylkeskommune
Til friluftsaktiviteter/-arrangement:
Kr. 302 219 fra Friluftsrådernes Landsforbund
Kr. 71 500 fra Hordaland fylkeskommune
Evt. ubenyttede midler settes av på bundne fond. Ubenyttede midler kan måtte tilbakeføres.

COASTEERING: Elever fra Hellen skole fikk prøve bading med våtdrakt og livredning i sjøen i Helleneset friluftslivsområde. En del av prosjektet: «Vi snakkes på fjorden» – en skoledag på sjøen under Kystsovevekene.

KPMG AS
Kanalveien 11
Postboks 4 Kristianborg
5822 Bergen

Telephone +47 04063
Fax +47 55 32 11 66
Internet www.kpmg.no
Enterprise 935 174 627 MVA

Til Årsmøtet i Bergen og Omland Friluftsråd

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Bergen og Omlands Friluftsråd som viser et negativt netto driftsresultat på kr 495 056 og et regnskapsmessig resultat på kr 904 054. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2018, driftsregnskap og investeringsregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir en dekkende fremstilling av samarbeidets finansiell stilling per 31. desember 2018, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med kommuneloven med tilhørende regnskapsbestemmelser i forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med kommuneloven med tilhørende regnskapsbestemmelser i forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors beretning - 2018
Bergen og Omland Friluftsråd

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utfører og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Bergen, 15.02.2019

KPMG AS

Harald Sylta
Statsautorisert revisor

Offices in:

Oslo	Elverum	Mo i Rana	Stord
Alta	Finnsnes	Molde	Straume
Arendal	Hamar	Skien	Tromsø
Bergen	Haugesund	Sandefjord	Trondheim
Bodø	Knarvik	Sandnessjøen	Tynset
Drammen	Kristiansund	Stavanger	Ålesund

Budsjett 2020

INNETEKTER	Budsjett 2020	Revidert 2019
Statstilskudd	5 566 000	5 430 000
Statstilskudd Vestkystparken	1 961 000	1 913 000
Fylkestilskudd drift	2 143 000	2 091 000
Fylkestilskudd Vestkystparken	1 322 000	1 290 000
Fylkeskommunale spillemidler	1 463 000	1 427 000
Kommunale deltakerkontingenter	8 846 892	8 558 843
Andre inntekter	9 262 000	9 939 000
Sum inntekter og tilskudd	30 563 892	30 648 843
KOSTNADER ADMINISTRASJON		
Lønn og pensjonskostnader	5 543 000	5 407 000
Andre kostnader administrasjon	3 634 000	3 542 000
Sum administrasjonskostnader	9 177 000	8 949 000
KOSTNADER DRIFT		
Lønn og personalkostnader	7 282 000	7 105 000
Øvrige kostnader vedr. driften	14 008 000	14 513 000
Sum driftskostnader	21 290 000	21 618 000
Avsetning driftsfond	96 892	81 843
Sum kostnader	30 467 000	30 567 000

Ny kontingent for deltakerkommunene for 2020

Kommune	Kontingent 2019	Folketall 31.12.18	Ny kontingent 2020 Kontingent 2020 basert på 2,8% kommunal deflator
Askøy	574 255	29 248	592 319
Austevoll	102 164	5 218	105 673
Austrheim	57 268	2 878	58 284
Bergen	5 514 188	281 593	5 702 709
Fjell	506 763	26 143	529 438
Meland	159 964	8 180	165 658
Os	405 682	20 872	422 691
Radøy	101 258	5 083	102 939
Sund	139 673	7 095	143 685
Tysnes	56 460	2 855	57 818
Øygarden	95 584	4 908	99 395
Lindås	311 260	15 826	320 502
Fusa	77 126	3 875	78 475
Samnanger	48 679	2 464	49 900
Vaksdal	81 361	4 049	81 999
Kvam	167 194	8 443	170 984
Osterøy	159 964	8 119	164 423
SUM	8 558 842	436 849	8 846 891
Kontingent pr. capita	kr 19,70		kr 20,25

KOLLEVÅG: Nyåpning av Kollevåg friluftsområde på Askøy. Området ble rehabilitert i 2018, med ny tildekking av den gamle søppelfyllingen – både over og under vann. Ordfører på Askøy, Terje Mathiassen, og byråd for byutvikling i Bergen kommune, Anna Elisa Tryti, åpner.

Vedtekter

Vedtatt på årsmøtet 13. april 2017

§ 1. DELTAGERKOMMUNER

Bergen og Omland Friluftsråd er et interkommunalt samarbeidsorgan etter § 27 i kommuneloven mellom kommunene Askøy, Austevoll, Austrheim, Bergen, Fjell, Fusa, Kvam, Lindås, Meland, Os, Osterøy, Radøy, Samnanger, Sund, Tysnes, Øygarden og Vaksdal. Tilslutning fra nye deltagerkommuner må godkjennes av årsmøtet og kommunestyrene i alle deltagerkommunene.

§ 2. FORMÅL

Friluftsrådets oppgave er i samarbeid med deltagerkommunene, offentlige etater på ulike nivå og interesserte organisasjoner å arbeide for:

- a) Sikring, tilrettelegging og drift av friluftsområder av forskjellig slag til allment bruk.
- b) Større forståelse for friluftslivets betydning, bedre friluftskultur og utbredelse av friluftsliv.

§ 3. ORGANISASJON

Friluftsrådets faste organer er årsmøtet, styret og et sekretariat som står for den daglige drift.

§ 4. ØKONOMI

Deltagerkommunene skal betale tilskudd til rådets virksomhet. Friluftsrådet er et eget rettssubjekt som fører særregnskap.

Årsmøtet fastsetter et årlig pr. capita tilskudd basert på befolkningstallene fra SSB fra foregående år. Budsjettframlegg som innebærer mer enn 2 % reell økning i tilskuddet fra medlemskommunene krever 2/3 flertall på årsmøtet. Framlegg til forvaltningsplan og budsjett for neste år sendes deltagerkommunene til orientering. Rådet har myndighet til å ta opp lån og pantsette eiendom og verdier.

§ 5. ÅRSMØTE

Årsmøtet er rådets øverste myndighet. Ordinært årsmøte holdes hvert år innen utgangen av mars måned. Årsmøtets representanter med varamedlemmer velges for fire år av gangen av den enkelte kommune og følger kommunevalgperioden.

Til årsmøtet har Bergen kommune rett til å oppnevne 4 representanter med stemmerett, og de andre deltagerkommunene har rett til å oppnevne 1 representant hver med stemmerett. Årsmøtet er åpent for interesserte.

Årsmøtet er beslutningsdyktig når minst halvparten av de stemmeberettigede er til stede. Med mindre annet er bestemt i vedtektene, treffes årsmøtets beslutninger med vanlig flertall. Ordinært årsmøte blir fastsatt av styret med minst 4 ukers skriftlig varsel.

Ekstraordinært årsmøte kan bli innkalt med minst 3 ukers skriftlig varsel etter vedtak i styret eller når minst 6 representanter krever det skriftlig. Sakliste skal legges ved innkallingen.

Ekstraordinært årsmøte kan bare behandle de sakene som er nevnt i innkallingen.

Årsmøtet blir ledet av styreleder. De av styrets medlemmer som ikke er årsmøtutsendinger, har møte- og talerett på årsmøtet.

Ordinært årsmøte skal behandle følgende:

1. Godkjenne innkalling
2. Godkjenne talerett for andre enn representantene
3. Styrets årsmelding
4. Regnskap med revisjonsberetning
5. Budsjett for neste år – herunder godkjenne rammer for låneopptak og pantsetting av verdier og fastsetting av pr. capita tilskudd fra medlemskommunene.
6. Innkomne forslag/saker, herunder tilslutning av nye deltagerkommuner
7. Valg av:

- a. Styre i samsvar med § 6
- b. Valgkomité i samsvar med § 6.

Stemmelikhet avgjøres ved loddtrekning.

Styret kan invitere årsmøterepresentantene til å ta del i rådets virksomhet gjennom befaringer og friluftspolitiske arrangement.

§ 6. STYRET

Styret på 7 medlemmer velges for to år, med henholdsvis 3 eller 4 medlemmer på valg hvert år. Leder og nestleder velges særskilt for et år om gangen. 3 av styremedlemmene skal være fra Bergen og 4 fra øvrige kommuner. Ansatte skal i tillegg ha en representant som har møte- og talerett. Alle styremedlemmene skal ha personlige vararepresentanter som representerer samme region.

Styrets medlemmer kan velges utenfor årsmøterepresentantene. En valgkomité på 3 medlemmer, valgt av årsmøtet, kommer med forslag til leder, nestleder og styremedlemmer. Valgkomiteen skal påse at følgende blir i varetatt ved valg av styremedlemmer:

1. Likestillingslovens krav om kjønnsbalanse.
2. Styrerepresentantene utenom Bergen må reflektere ulike regioner blant medlemskommunene.
3. Forslaget på styrerepresentanter må så langt det er råd være forankret i den enkelte kommune.

For at styrets vedtak skal være gyldige, må over halvparten av medlemmene i styret være til stede. Ved stemmelikhet har leder dobbeltstemme. Styret kan nedsette arbeidsutvalg.

Styret skal behandle følgende:

1. Fremme Friluftsrådets oppgaver i samsvar med vedtekter og årsmøtevedtak.
2. Lede Friluftsrådets ordinære drift og stå for økonomistyring i samsvar med vedtatt budsjett, herunder kunne oppta lån og kunne pantsette eiendom og eiendeler etter vedtak på årsmøtet.
3. Legge frem budsjett for årsmøtet basert på en forholdsmessig utjevning av investering og drift mellom kommunene i forhold til folketallet.
4. Ansette administrativ leder.
5. Velge 2 av styrets medlemmer med 2 personlige varamedlemmer som forplikter styret med sin underskrift.
6. Styret kan meddele prokura.

§ 7. VEDTEKTSENDRINGER

Endring av vedtektene kan bare gjøres på ordinært eller ekstraordinært årsmøte. For at endring av vedtektene skal være gyldig, må minst 2/3 av de frammøtte med stemmerett stemme for vedtektsendringen.

Endring av § 1 ved opptak av nye deltagere krever samtykke fra alle deltagende kommuner.

§ 8. UTTREDEN – OPPLØSNING

Den enkelte kommune og fylkeskommune kan i alle fall med ett års skriftlig varsel si opp sitt deltakerforhold i Friluftsrådet og kreve seg utløst av det. Utløsningssummen fastsettes til andelens nettoverdi ved oppsigelsesfristens utløp, men ikke til mer enn verdien av de midler vedkommende kommune eller fylkeskommune har skutt inn.

Den uttredende kommune skal videre overta forvaltningsansvaret for sine egne eiendommer som Friluftsrådet har hatt ansvaret for. Vedtak om oppløsning av rådet kan bare gjøres på ordinært årsmøte med 2/3 flertall blant de frammøtte med stemmerett. Ved eventuell oppløsning skal forvaltningen av eiendommene som Friluftsrådet eier, forvalter og drifter, overføres til de respektive kommuner der eiendommen ligger, med tinglyste rettigheter og plikter.

Netto likvide midler fordeles etter befolkningstallet fra foregående år.

§ 9. VOLDGIFT

Dersom det oppstår tvist mellom deltagende kommuner om forståelsen av disse vedtektene, skal tvisten avgjøres ved voldgift iht. tvistemålslovens kap. 32. Voldgiftsrettens 3 medlemmer oppnevnes av førstelagmannen i Gulating lagmannsrett.

RYDDEAKSJON: I 2018 ble det arrangert en stor ryddeaksjon for å fjerne maritt avfall i Raabareisen i Sund kommune, med utgangspunkt i Hissøyra friluftsområde i Fjell kommune.

MARINT AVFALL: I 2018 ble det transportert ut mye marint avfall. Her blir avfall fra ryddeaksjoner i Øygarden kommune fløyet ut fra øyene.

Bergen og Omland Friluftsråd
Hellebakken 45, 5039 Bergen
Tlf: 55 39 29 50 • Faks: 55 39 29 59
E-post: firmapost@bof.no
Nettsider: www.bof.no